

POSTAGE

9 P
S
पा

15TH CENTURY
कबीर

കഹത് കബീർ, സുനൊ ഭായി സായോ! - ഭാഗം - 2

(കബീർ പറയുന്നു, കേൾക്കൂ സജ്ജനങ്ങളേ!)

o

501 - കബീർ പറയുന്നു:

സാധുരൂപത്തിലുള്ള വണ്ട്, സംസാരരൂപത്തിലുള്ള പുഷ്പങ്ങളിൽ,
നിർവികാരരൂപത്തിൽ തേനിനെ തേടിത്തേടി പറക്കുന്നു;
സജ്ജനങ്ങൾ ഉള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന്, ഭക്തിരസം ആസ്വദിക്കുന്നു.

502 - കബീർ പറയുന്നു:

സാധുജനങ്ങൾ എല്ലാവരോടും പ്രേമപൂർവ്വം വസിക്കുന്നു;
ആർക്കും ദുഃഖം കൊടുക്കുന്നില്ല;
എല്ലാവരെയും സമദൃഷ്ടിയോടെ വീക്ഷിക്കുന്നു;
തന്റെ വിചാര-വിശ്വാസങ്ങളിൽ സ്ഥിരമായി നിൽക്കുന്നു.

503 - കബീർ പറയുന്നു: സാധു സാധു തമ്മിൽ വ്യത്യാസം ഉണ്ടാവുകയില്ല;

എല്ലാ വയലുകൾ പോലെയാണ്, കഞ്ചാവു വിളയുന്ന വയലും.
വിവേകവാനായ സാധു രത്നം പോലെയും,
മറുളളവർ മുത്തുപോലെയും പ്രകാശിക്കുന്നു.

504 - കബീർ പറയുന്നു:

സിംഹത്തിന്റെ വേഷം ധരിച്ച്, ആടുപോലെ നടന്ന്,
കുറുക്കനെ പോലെ ഊളയിട്ടാൽ,
ഒരു ദിവസം നായ കടിച്ചു വലിച്ചു തിന്നും.

505 - ഏതു വൃക്കി സാധുക്കളെ സേവിച്ച്,
ഭക്തിഭാവത്തിൽ ആനന്ദിതനാണോ,
അവനാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഗുഹസ്ഥൻ.
വൈരാഗ്യം വരിക്കുന്നത് സന്ത് ജനങ്ങളുടെ ധർമ്മമാണ്;
ദ്വേഷ ഭാവങ്ങൾ ഇല്ലാതെ ജീവിക്കുന്നത് ഗുഹസ്ഥന്റെ ധർമ്മവും.

506 - കബീർ പറയുന്നു: അഞ്ചോ, ഏഴോ വർഷം വിവേകപൂർവ്വം,
ആത്മാർത്ഥമായി ഗുരുവിനെ സേവിക്കു;
പിന്നെ ഗുരുവിന്റെ അനുഗ്രഹം വാങ്ങി,
ദേശാന്തരം ചെയ്തു, ധനം സമ്പാദിക്ക.

507 - കബീർ പറയുന്നു: ഗുരുസേവയിൽ വസിക്കുന്ന ശിഷ്യൻ,
ഗുരുവായ ഉരകല്ലിൽ ഉരച്ച് മിനുക്കപ്പെട്ടാലും ,
അനേകം ദൂഷങ്ങൾ സഹിച്ചാലും, ഗുരുവിന്റെ അനുകമ്പയാൽ,
പരമസുഖങ്ങൾ ലഭിച്ച് ധന്യനാവുന്നു.

508 - കബീർ പറയുന്നു: പൊള്ളയായ ഭാഷണങ്ങൾ, തമാശകൾ,
വിനോദമായ കളികൾ, മദ്യമായ, സ്ത്രീസംഗം,
എന്നിവയിൽ സന്ത് ജനങ്ങൾ ഇടപെടുന്നില്ല.

509 - കബീർ പറയുന്നു: യാചിക്കുന്നത് മരണതുല്യമാണ്;
കൈകൾ പരത്തി ആരോടും യാചിക്കരുത്;
യാചിക്കുന്നതിനാൽ സ്വാഭിമാനം നഷ്ടമാവുന്നു.

510 - കബീർ പറയുന്നു: ഓ, മനുഷ്യാ, ഇനിയും സമയം ഉണ്ട്,
സത്ഗുരുവിന്റെ ഉപദേശങ്ങളെ സ്വീകരിച്ചാൽ,
നിന്റെ ദുഃഖങ്ങളെല്ലാം അകലും.
വീട്ടിൽ വസിക്കുന്നതുവരെ, ആരോടും യാചിക്കേണ്ടാ.

511 - കബീർ പറയുന്നു: മലമുകളിൽ നിന്ന് വീണാലും,
മണ്ണിൽ പുതച്ചു പോയാലും, കിണറ്റിൽ മുങ്ങി മരിച്ചാലും,
ദുഷ്ടജനങ്ങളോട് മിത്രം വെക്കരുത്,
അവർ നിന്റെ സർവ്വസ്വവും നശിപ്പിക്കും.

512 - കബീർ പറയുന്നു:
സജ്ജനങ്ങൾ തമ്മിൽ തമ്മിൽ ചേരുമ്പോൾ, സത്യാക്ഷണങ്ങൾ ചെയ്യും;
കഴുതകൾ രണ്ടെണ്ണം ചേർന്നാൽ, തമ്മിൽ തമ്മിൽ ചവിട്ടും.

513 - കബീർ പറയുന്നു: വിഷം നിറഞ്ഞ സർപ്പങ്ങൾ അനേകം കാണാം;
പക്ഷേ, മണിയുള്ളവയെ വിരളമായേ കാണുകയുള്ളൂ.
വിഷം നിറഞ്ഞവ, മണിയുള്ളവയോടു ചേർന്നാൽ,
അവയുടെ വിഷം, അമൃതമാവും.

514 - കബീർ പറയുന്നു:
ആനന്ദം കിട്ടും എന്ന് വിചാരിച്ച്, ചീത്ത കൂട്ടുകെട്ടിൽ ചേർന്നു;
ആനന്ദം കിട്ടില, തന്റെ മനശ്ശാന്തിയും നഷ്ടമായി;
പെരുച്ചാഴിയെ പിടിച്ച സർപ്പം പോലെ ആയി.
പെരുച്ചാഴിയെ വിട്ടാൽ ദുഷ്ടി പോവും, തിന്നാൽ മരിക്കും;
ഇറക്കാനും വയ്യ, ഇപ്പാനും വയ്യ, എന്ന സ്ഥിതിലായി.

ഇതേപോലെയാണ് ചീത്ത കൂട്ടുകെട്ടിൽ പെട്ട മനുഷ്യന്റെ സ്ഥിതി;
കൂട്ടുകെട്ടിൽ നിന്ന് പിരിഞ്ഞാൽ ശത്രുത നേടും,
കൂട്ടുകെട്ടിൽ തന്നെ നിന്നാൽ അടി-പിടിയും സഹിച്ച് ജീവിക്കണം.

515 - കബീർ പറയുന്നു:

മനുഷ്യൻ, മരത്തെ വേരോടെ മുറിച്ച്, തോണി പണിയുന്നു;
ആ തോണിയിൽ കയറി നദി കടക്കുന്നു.
ആ മരം ശത്രുഭാവം ഇല്ലാതെ, അവനെ സുരക്ഷിതമായി കടത്തുന്നു.
സജ്ജനങ്ങളുടെ മനോഭാവവും ഇതേപോലെയാണ്.

516 - കബീർ പറയുന്നു: ജനങ്ങൾ ഗംഗയിൽ മുങ്ങി, ശരീരം ശുദ്ധമാക്കി,
വികാരങ്ങളേയും കഴുകി കളയുന്നു.

ഇതുപോലെ സാധു സംഗമവും, പാപിജനങ്ങളെ പുണ്യവാനാക്കുന്നു.

517 - കബീർ പറയുന്നു: സാധു സംഗതിയും, ഗുരുഭക്തിയും നിത്യം നിത്യം
വർദ്ധിക്കുന്നു, വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു;
ഹീനഭാവം ഉള്ളവരുടെ സംഗതിയും, കഴുതയുടെ വിളിയും,
ആദ്യമാദ്യം അധികമായി, പിന്നെ കുറഞ്ഞുപോയി നഷ്ടമാവുന്നു.

518 - കബീർ പറയുന്നു: വസ്ത്രത്തിൽ പിടിച്ച നീലത്തിന്റെ കറ,
എത്ര സോപ്പു ഉരച്ച് ഉരച്ച് കഴുകിയാലും പോവുകയില്ല.
എത്ര പരിശ്രമിച്ചാലും, കാക്കയെ ഹംസം ആയി മാറ്റുവാൻ കഴിയുമോ?

519 - കബീർ പറയുന്നു:

ബ്രാഹ്മണന്റെ മകൾ മദ്യ-മാംസങ്ങൾ കഴിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും,

മദ്യം ഉണ്ടാക്കുന്നവനോട് മിത്രം ഉണ്ടായാൽ, മദ്യം കഴിക്കുവാൻ തുടങ്ങും.

520 - കബീർ പറയുന്നു:

വിഷ്ണിയെ എത്ര പഠിപ്പിച്ചാലും, അതെല്ലാം വ്യർത്ഥമാവും;
എത്ര സോപ്പു ഉരച്ച് ഉരച്ച് കഴുകിയാലും, കയിലിന്റെ നിറം മാറുമോ?

521 - കബീർ പറയുന്നു:

കൽക്കരി നല്ലപോലെ കത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ, വെളുത്ത ചാരം ആവുന്നു;
പക്ഷേ, മുർഖനെ എത്ര ഉപദേശിച്ചാലും, മുർഖൻ പോവുകയില്ല.

522 - കബീർ പറയുന്നു: നിന്റെ മനസ്സിൽ വിരഹം ഉണ്ടെങ്കിലേ,

സത്ജ്ഞാനത്തിന്റെ പ്രേമം വരുകയുള്ളൂ;
മൂക്കാത്ത കടുകിനെ ആട്ടി ആട്ടി എണ്ണയും കിട്ടീല, പിണ്ണാക്കുംകിട്ടീല.

523 - കബീർ പറയുന്നു:

എളുപ്പ് ആട്ടി എടുക്കുന്ന എണ്ണ, എളുപ്പം ആയേ ഇരിക്കുകയുള്ളൂ;
എന്നാലും, പുഷ്പത്തിന്റെ രസം കുറച്ചു കലർന്നാൽ,
സുഗന്ധം തെലം ആയി മാറുന്നു.

524 - കബീർ പറയുന്നു:

സ്വാമിയുടേയും, സേവകന്റെയും മനോഭാവങ്ങൾ ചേർന്നിരിക്കണം;
സേവകന്റെ സേവാഭക്തിയാണ്, സ്വാമിയെ പ്രസന്നനാക്കുന്നത്,
കൌശലങ്ങൾ അല്ല.

525 - കബീർ പറയുന്നു:

ഗുരു 'വാ, വാ', എന്ന് പറയുമ്പോൾ അടുത്ത് വരുകയും,
'പോ, പോ' എന്ന് പറയുമ്പോൾ അകന്ന് പോവുകയും,
ഗുരു എന്തു തരുന്നുവോ അത് ഭക്ഷിച്ചും,
ഗുരുവിന്റെ ആജ്ഞയെ പാലിച്ചും ജീവിക്കുന്നവൻ, ഉത്തമശിഷ്യൻ.

526 - കബീർ പറയുന്നു: വൈകുണ്ഡപ്രാപ്തിക്കുള്ള ആശയും വെച്ച്,
അഹോരാത്രം മനസ്സ് ദുഷ്ടവിചാരങ്ങളിൽ മുഴുകിയിരുന്നാൽ,
ലക്ഷ്യപ്രാപ്തി കിട്ടുകയില്ല.
ഗുരു ശുക്രാചാര്യരുടെ ഉപദേശങ്ങളെ ഗണിക്കാത്തതിനാൽ,
മഹാബലിക്ക് രാജ്യം ദാനം ചെയ്തു, പാതാളവാസം നേടേണ്ടിവന്നു.

527 - കബീർ പറയുന്നു:
ഗുരു എല്ലാവരെയും സമദൃഷ്ടിയോടെ വീക്ഷിക്കുന്നു;
പക്ഷേ, ഒട്ടേറെ മനുഷ്യരും ഗുരുവിനെ അങ്ങനെയല്ല;
മനസ്സിൽ അഭിമാനവും, ദേഹത്തിൽ പുഷ്ടിയും ഉള്ളതുവരെ,
ഗുരുവെ ശരണം പ്രാപിക്കുന്നില്ല.

528 - കബീർ പറയുന്നു:
അകത്തിൽ ഗുരുവിനെ കാണാനുള്ള താൽപര്യം, പുറത്തിലും കാണാം;
അവന്റെ ശരീരം ക്ഷീണിച്ചും, മനസ്സ് വ്യാകുലമായും,
സംസാരത്തിൽ നിരാശനായും, അലയുന്നത് കാണാം.

529 - കബീർ പറയുന്നു: മനസ്സിൽ ദാസഭാവം ഇല്ലാതെ,
ദാസൻ എന്ന് പറഞ്ഞു നടക്കുന്നത് വ്യർത്ഥമാണ്.
ദാഹം ശമിക്കണമെങ്കിൽ, വെള്ളം കുടിക്കണമല്ലോ.

530 - കബീർ പറയുന്നു:

സർവ്വസമയവും, സത്ജ്ഞാനപ്രാപ്തിക്കു ശ്രമിക്കുകയും,
സംസാരബന്ധനങ്ങളിൽ നിന്ന് മുക്തനും ആയവനെ,
കാലനും (യമനും) ബഹുമാനിക്കുന്നു.

531 - കബീർ പറയുന്നു:

എല്ലാ നദികളും കർക്കടകമാസത്തിൽ നിറഞ്ഞ് ഒഴുകുന്നു;
എന്നാലും, മേടമാസത്തിൽ നിറഞ്ഞ് ഒഴുകുന്ന നദി പ്രശംസനീയമാണ്.
അതുപോലെ, അന്യരെ നോക്കി ഭക്തി-ഭാവം വരുന്നതിനേക്കാളും,
സ്വന്തം മനസ്സിൽ സ്വയമേവ വരുന്ന ഭക്തി-ഭാവം ഉന്നതമാണ്.

532 - കബീർ പറയുന്നു:

ഭക്തി രൂപമായ വിത്ത്, കാലാന്തരത്തിലും നഷ്ടമാവുകയില്ല;
ഉയർന്നതോ, താഴ്ന്നതോ ആയ ജാതിയിൽ ജനിച്ചിരുന്നാലും,
ഭക്തന്റെ മഹത്വത്തിന് കുറവു വരുകയില്ല.

533 - കബീർ പറയുന്നു: ഭക്തി മാർഗ്ഗം കഠിനവും, ദുർല്ലഭവുമാണ്;

ദിനംതോറും വസ്ത്രം മറുന്നതുപോലെ എളുപ്പമല്ല.
ഭക്തി, വേഷത്തേക്കാളും ശ്രേഷ്ഠമാണ്;
ഈ സത്യം എല്ലാവർക്കും അറിയാം.

534 - കബീർ പറയുന്നു: മുക്തിയിലേക്ക് കേറുവാനുള്ള ഏണിയാണ് ഭക്തി;

ആരെല്ലാം ഈ ഏണിയിൽ കയറി മേൽപോട്ട് പോവുന്നുവോ,
അവരെല്ലാം ഈശ്വരാനുഗ്രഹം നേടുന്നു;

മടിപിടിച്ചു നിൽക്കുന്നവർ, ജന്മജന്മാന്തരം ദുഃഖിതരാവുന്നു.

535 - ഭക്തിപ്രാരം, ഒരു കടുക്കുമണിയുടെ ദശാംശം മാത്രം വീതി ഉള്ളതാണ്,
അഹങ്കാരം നിറഞ്ഞ നിന്റെ മനസ്സും വെച്ച്, നീ എങ്ങനെ അകത്തുപോവും?

536 - ഭക്തി മൈതാനത്തിൽ കിടക്കുന്ന പതു പോലെയാണ്,
ഇഷ്ടം ഉള്ളവർക്ക് എടുത്തു പോവാം;
ധനികൻ, ദരിദ്രൻ, ജാതിവ്യത്യാസം ഇല്ലാതെ എല്ലാവർക്കും ലഭ്യമാണ്.

537 - കബീർ പറയുന്നു: ഹെ, പ്രാണി, സത്ഗുരുവിന്റെ ഭക്തി നേട്ട,
വിഷയ വാസനകളിൽ മുഴുകേണ്ടാ;
ദുർല്ലഭമായി കിട്ടിയ ഈ മനുഷ്യ ജന്മം സഫലമാക്കൂ.

538 - കബീർ പറയുന്നു:
സത്ഗുരുവിന്റെ ഭക്തി മനസ്സിൽ സന്തോഷം വരുത്തി;
എന്നാലും മനസ്സിലുള്ള ആശങ്കകളാൽ ഗുരുവിന്റെ ശരണം ലഭിച്ചില്ല,
ഗുരുവിന്റെ ദാസനും ആയില്ല.

539 - കബീർ പറയുന്നു: ജാതി-കലത്തിന്റെ അഭിമാനവും,
ഉയർന്ന-താഴ്ന്ന ഭ്രമവും മനസ്സിൽ ഉള്ളതുവരെ ഭക്തി വരുകയില്ല.
അഭിമാനത്തെ മനസ്സിൽ നിന്ന് അകറ്റിയാലേ,
സത്ഗുരുഭക്തിയും, ജ്ഞാനവും ലഭിക്കുകയുള്ളൂ.

540 - കബീർ പറയുന്നു: പ്രേമം ഇല്ലാത്ത ഭക്തി നാമമാത്രമാണ്,
വയറു നിറക്കാൻ വേണ്ടി അങ്ങനത്തെ ഭക്തന്മാർ ജീവിതം നയിക്കുന്നു.

541 - കബീർ പറയുന്നു:

ദുഃഖസമയത്തിലും ഈശ്വരഭക്തിയിൽ മുഴുകിയവൻ യഥാർത്ഥ ഭക്തനാണ്;
കപടവേഷധാരി ഭക്തിയുടെ നാടകം നടിക്കുന്നു;
ശുദ്ധമനസ്സോടെ ഉള്ള ഭക്തി ധന്യമാണ്.

542 - കബീർ പറയുന്നു: വയലിലെ വിളകളെ, കളകൾ നശിപ്പിക്കുന്നു;

ജനങ്ങളുടെ സഭയെ ദുഷ്ടപ്രകൃതിയുള്ളവർ വിഭാജിക്കുന്നു;
ലോഭികൾ ഭക്തരെ ദൂഷിക്കുന്നു;
കുങ്കുമപ്പൂവിനെ പൂഴി ഉപയോഗശൂന്യമാക്കുന്നു.

543 - കബീർ പറയുന്നു: സൂര്യോദയത്തിൽ അന്ധകാരം അകലുന്നു;

ഗുരു തന്നെ ജ്ഞാനത്താൽ ദുർബുദ്ധി അകലുന്നു;
അതിമോഹം വരുമ്പോൾ സത്ബുദ്ധി അകലുന്നു;
അഭിമാനം വരുമ്പോൾ ഭക്തി അകലുന്നു.

544 - ഭക്തിയുടെ ഉയർന്ന ഭവനം, ദൂരത്തിൽ നിന്നേ കാണാം;

ഈശ്വരഭക്തന്റെ തിളക്കവും, സൗന്ദര്യവും അവർണ്ണനീയമാണ്.

545 - കബീർ പറയുന്നു:

മോക്ഷത്തിൽ എത്താനുള്ള ഏണിയാണ് ഭക്തി;
സന്താനങ്ങൾ ഈശ്വരസ്തുരണം ചെയ്തുകൊണ്ട് അതിൽ കയറുമ്പോൾ,
ഏണിക്ക് താഴത്ത് മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന മായ,
തരം കിട്ടുമ്പോൾ, ഏണിയെ തട്ടിവിടുന്നു.

546 - കബീർ പറയുന്നു: ഓ, മനുഷ്യാ, ഗർവ്വം കാണിക്കേണ്ടാ;
മൃത്യു നിന്റെ തലമുടി പിടിച്ചു കൊണ്ട് നിൽക്കുന്നു.
എപ്പോഴാണോ, എവിടെ ഇരിക്കുമ്പോഴാണോ,
വലിച്ചുകൊണ്ട് പോവുക, എന്ന് അറിയാൻ വയ്യ.

547 - കബീർ പറയുന്നു: ഓ, മനുഷ്യാ, ഗർവ്വം കാണിക്കേണ്ടാ;
നിന്റെ കൊട്ടാരത്തെ നോക്കി അഭിമാനിക്കേണ്ടാ;
നാളെയോ, മറുനാളെയോ, നീ മണ്ണിൽ കിടക്കും;
നിന്റെ ദേഹത്തിനു മീതെ പുല്ലു മുളക്കും.

548 - കബീർ പറയുന്നു: ഓ, മനുഷ്യാ, ഗർവ്വം കാണിക്കേണ്ടാ;
മാംസവും, തൊലിയും കൊണ്ട് പൊതിഞ്ഞ നിന്റെ അസ്ഥിപജ്ഞരും,
കുതിരസ്സുവാരി ചെയ്യുമ്പോഴോ, സിംഹാസനത്തിൽ ഇരിക്കുമ്പോഴോ,
നിമിഷമാത്രത്തിൽ മണ്ണോടുമണ്ണായി പോവും.

549 - കബീർ പറയുന്നു: ധന-സമ്പത്തിയുടെ ലഹരിയിൽ,
എടു-പത്തു ദിവസം താളമേളങ്ങളോടെ നർത്തനം ചെയ്യു;
പിന്നെ നിനക്ക് ഈ വീഥിയും, ഈ ഗ്രാമവും കാണാൻ കഴിയാതെ വരും.

550 - കബീർ പറയുന്നു: അൽപസമയത്തേക്കുള്ള ഈ ജീവിതത്തിൽ,
ലോകത്തിലുള്ള സുഖ-സൗകര്യങ്ങൾ എല്ലാം ശേഖരിച്ചു;
സുൽത്താനോ, ഫക്കീറോ, എല്ലാവരും വന്നും, പോയും കൊണ്ടിരിക്കും.
സുഖ-സൗകര്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത് എന്തിനാ?

551 - കബീർ പറയുന്നു: പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ ചേർത്തി ഉണ്ടാക്കിയ ശരീരത്തെ,

ജീവത്ഥാ താങ്ങി നിർത്തുന്നു;
നാലു ദിവസങ്ങൾ മാത്രം നിന്ന്, പിന്നേയും മണ്ണോടു മണ്ണാവുന്നു.

552 - കബീർ പറയുന്നു:

ഈ സംസാരം, ഇലഞ്ഞിമരത്തിന്റെ (Cotton tree) പൂവുപോലെ,
വികസിച്ചിരിക്കുന്നതായി കണ്ട്, വീണുപോവുന്നു;
ഇതുപോലെ, പത്തു ദിവസത്തെ വ്യവഹാരത്തിൽ ഇടപെട്ട്,
ഓ, മനുഷ്യാ, നീയും വീണുപോവും.

553 - കബീർ പറയുന്നു: ഓ, മനുഷ്യാ, ഇന്ന് എങ്ങനെ ഉണ്ടോ,
അതുപോലെ നാളെയും ഉണ്ടാവും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കരുത്;
മരണസമയവും തലയിൽ കയററിയാണ് നീ നടക്കുന്നത്.

554 - കബീർ പറയുന്നു: കപ്പൽ (ദേഹം) ജീർണ്ണാവസ്ഥയിലും,
നാവികൻ (മനസ്സ്) മൃഗനും ആയിരിക്കുമ്പോൾ,
ഭവസാഗരം തരണം ചെയ്യുന്നത് സാധ്യമല്ല;
അഭിമാനം ഇല്ലാത്തവൻ കടക്കും, അഹങ്കാരിയായവൻ മുങ്ങിപ്പോവും.

555 - കബീർ പറയുന്നു: ദ്രവിച്ചുപോയ തോണിയിൽ (ശരീരം),
ആശാപാശങ്ങളായ ഭാരങ്ങളെ കയററി,
പരിചയവും ഇല്ലാത്ത തുഴയുന്നവനാൽ (മനസ്സ്),
സംസാരസാഗരം കടക്കുന്നത് സാധ്യമല്ല.

556 - കബീർ പറയുന്നു:

കമ്പികളെല്ലാം പൊട്ടിയ വീണയിൽ നിന്ന്, ശബ്ദം വരുകയില്ല;

വിദ്വാൻ (ദേഹി) പോയതിൽ പിന്നെ, വീണ (ദേഹം) ഉപയോഗശൂന്യം.

557 - കബീർ പറയുന്നു:

അടുത്ത ക്ഷണത്തിൽ വരുന്നത്, ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ;
അടുത്ത ക്ഷണത്തിന്റെ ഒരു മാഹാണി (1/16)
അംശത്തിൽ വരുന്നത് പോലും, എനിക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ.

558 - കബീർ പറയുന്നു: വലിയ വലിയ കൊട്ടാരങ്ങളും,
ചിത്രശാലകളും സ്വപ്നം കണ്ടുകൊണ്ടു ജീവിക്കുന്നു;
സത്ഗുരുവിന്റെ ജ്ഞാനം ഇല്ലാതെ,
ഇതെല്ലാം ക്ഷണത്തിൽ മിഥ്യയാവും.

559 - കബീർ പറയുന്നു:
ഉയർന്ന ചുവരുകളും, വിശാലമായ മുറികളും വെച്ച് വീടു പണിതു;
അവസാനം നിന്റെ വീട്, മൂന്നര മുഴമോ,
ഏറിവന്നാൽ, മൂന്നേമുക്കാൽ മുഴമോ ആവും.

560 - കബീർ പറയുന്നു:
ഓ, അജ്ഞാനി, മൃത്യു വരുകയില്ലെന്ന് നിന്നോട് ആരാ പറഞ്ഞത്?
ഗോതമ്പുമാവിൽ (ആട്ടാ), ഉപ്പ് ചേരുന്നതുപോലെ,
ഈ ശരീരം ഒരു ദിവസം മണ്ണോട് മണ്ണായി ചേർന്നുപോവും.

561 - കബീർ പറയുന്നു: കർമ്മഫലങ്ങൾ അനുഭവിച്ചും കൊണ്ട്,
ജീവാത്മാ ജനന-മരണ ചക്രവൃഹത്തിൽ കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.
ഇനിയെങ്കിലും സത്കർമ്മങ്ങളുടെ വഴിയിൽ നടന്ന്,

മോക്ഷം നേടുവാൻ ശ്രമിക്കൂ.

562 - കബീർ പറയുന്നു:

വിറക് കൊല്ലുനോട് പറഞ്ഞു: ' നീ എന്നെ കത്തിക്കരുതേ;
ആ ദിവസം വരും, അന്ന് ഞാൻ നിന്നെ കത്തിച്ച് ഭസ്മം ആക്കും.'

563 - കബീർ പറയുന്നു: ഈ ദേഹം ചൂളയിൽ വെക്കാത്ത മൺകുടം ആണ്,

നമ്മൾ ഇതിനെ എടുത്തുകൊണ്ട് നടക്കുന്നു;
പെട്ടെന്ന് ഒരു ഇടി കൊണ്ടാൽ ഉടഞ്ഞുപോയി,
കയ്യിൽ ഒന്നും ഇല്ലാതാവും.

564 - കബീർ പറയുന്നു: തൊട്ടിയിൽ നിറച്ചു വെച്ച വെള്ളം,

കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ, ചാലിൽ കൂടി ഒലിച്ചു പോവും;
ഇതേപോലെ, മൃത്യു വരുമ്പോൾ, ജീവനും ഒലിച്ചു പോവും.

(ശരീരരൂപമായ തൊട്ടിയിൽ നിറച്ചു വെച്ച ശ്വാസരൂപമായ വെള്ളം,
നാസികാദ്വാരങ്ങളിൽ കൂടി, മെല്ലെ മെല്ലെ ഒലിച്ചുപോയി,
മൃത്യു വരുമ്പോൾ ഒട്ടും ഇല്ലാതെ ആവും.)

565 - മരണം എല്ലാവർക്കും നിശ്ചിതമാണ്,

മരിച്ചതിൽ പിന്നെ ആരും ഓർമ്മിക്കുകയുമില്ല;
അതിൽപിന്നെ ഏതെങ്കിലും പശു-പക്ഷി യോനിയിൽ ജനിച്ച്,
ജീവിതം കാട്ടിലോ, നാട്ടിലോ ആയിരിക്കും;
അതിൽപിന്നെ വേറൊരു യോനിയിൽ ജനിക്കും;
ജനന-മരണ ചക്രം ഇങ്ങനെ കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കും.

566 - കബീർ പറയുന്നു: കാടു വെട്ടിത്തളിച്ച് കൃഷി ചെയ്യുന്ന കർഷകനും,
ഭൂമിയെ കിളച്ചു കിളച്ച് കുഴിയാക്കുന്ന കുശവനും,
മഹാബലശാലിയും, വിദ്വാനും ആയ ലങ്കാധിപതി രാവണനും,
എത്ര ശക്തിമാന്മാർ ആയിരുന്നു, മൃത്യുവിനെ കീഴടക്കിയില്ലല്ലോ.

567 - കബീർ പറയുന്നു:
ഇന്നോ, നാളെയോ, ഈ ശരീരം കാട്ടിൽ എറിയപ്പെടും;
പിന്നെ അതിനു മുകളിൽ കലപ്പകളാൽ ഉഴപ്പെടും;
കാലാന്തരത്തിൽ പശുക്കൾ പുല്ലും തിന്ന്, മേഞ്ഞുനടക്കും.

568 - എല്ലുകൾ വിറകു പോലെ കത്തിപ്പോവും,
രോമാവലി ഉണങ്ങിയ പുല്ലുപോലെയും കത്തിപ്പോവും;
ലോകത്തിൽ എല്ലാം കത്തുന്നതു കണ്ട്, കബീർ വ്യസനിക്കുന്നു,
'ജനങ്ങൾ രാമനാമം മറന്നു പോയല്ലോ' എന്ന്.

569 - കബീർ പറയുന്നു:
മനസ്സിനെ സ്ഥിരമാക്കി, ധ്യാനത്തിൽ നിർത്തിയവൻ, ജ്ഞാനിയാണ്;
നിൻറെ അന്തിമയാത്ര ആനയുടെയോ, കുതിരയുടെയോ,
മുകളിൽ കയറി ആയിരിക്കുകയില്ലല്ലോ.

570 - കബീർ പറയുന്നു: ഹെ, ചഞ്ചലമനസ്സേ, നീ വണ്ടു പോലെ,
വിഷയ-വാസനകളുടെ പൂങ്കാവിൽ വസിക്കേണ്ടാ;
ഏതെങ്കിലും മധു നിറഞ്ഞ പുഷ്പത്തിൽ (സ്ത്രീ) അകപ്പെട്ട്,
ശ്വാസം മുട്ടി മുട്ടി മരിക്കും.

571 - കബീർ പറയുന്നു:

ഭയം മനുഷ്യന്റെ ഉത്തമ ഗുരുവും, പാരസ് മണിയും,
ലോകത്തിന്റെ ആധാരവും, ഗുരുവിലുള്ള വിശ്വാസവും ആണ്,
സംസാരത്തിൽ ഭയത്തോടെ കർമ്മം ചെയ്യുന്നവൻ,
സത്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്ത്, സംസാരസാഗരം കടക്കുന്നു.
ഭയമില്ലാതെ ദുഷ്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവർ,
സംസാരസാഗരത്തിൽ കിടന്ന് ഉഴലുന്നു.
പാപത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷ കിട്ടാനുള്ള അമോഘമന്ത്രം ആണ് ഭയം.

572 - കബീർ പറയുന്നു: ഓ, മത്സ്യമേ, നീ ബുദ്ധിഹീനയായല്ലോ!

വിശാലമായ ഈ തടാകത്തിൽ സുരക്ഷിതമായി വസിക്കാൻ
നീ വീടു പണിതില്ലല്ലോ; അവിടെ വല ഇടാൻ പറുകയില്ലല്ലോ.

573 - കബീർ പറയുന്നു: ജീവിതത്തിൽ ചീത്ത കൂട്ടുകെട്ടിൽ ഇറങ്ങിയാൽ,

ഈശ്വരസ്മരണവും, ഭജനവും മുടങ്ങും;
ഭഗവാൻ ശ്രീരാമനെ സ്മരിക്ക, ഭജിക്ക, സത്സംഗത്തിൽ ചേര.

574 - കബീർ പറയുന്നു: ജാതിയെ ത്യജിച്ചാൽ, വംശത്തിൽ വൃദ്ധി വരുന്നു;

മതഭ്രാന്തനായാൽ, കുടുംബവും, വംശവും നാശത്തിൽ എത്തുന്നു;
ജാതിമതങ്ങളെ ത്യജിച്ച്, രാമഭക്തിയിൽ ലയിച്ചാൽ,
കലം, വംശം എന്നിവയെല്ലാം മറന്നുപോവും.

575 - കബീർ പറയുന്നു: കലം, കുടുംബം, ജാതി എന്നിവയെ ആധാരമാക്കി,

നീ എന്തെല്ലാമോ ദുഷ്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്ത്, ഈ ജന്മം വ്യർത്ഥമാക്കി;
ഭക്തിഭാവവും ഇല്ലാതെ കലത്തിന്റെ മാനുത നിലനിൽക്കുകയില്ല;

നിന്റെ പുനർജന്മം നാൽക്കാലിയും ആയിരിക്കാം.

576 - കബീർ പറയുന്നു: മൽമൽ വസ്ത്രം ധരിച്ചു, നല്ലവണ്ണം മുറുക്കി,
ഗർവ്വിഷ്ഠനായി നടന്നു, തന്നസ്തുതികൾ ചെയ്തു,
സുഗന്ധതൈലങ്ങൾ പൂശി, വലിയ കൊട്ടാരത്തിൽ വസിച്ചു,
മറും മറും സ്വപ്നങ്ങൾ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, മൃത്യു വന്നു.

577 - കബീർ പറയുന്നു:
നെയ്ത്തുകാരൻ തറിയിൽ ഓരോരു നല് കോർത്ത്,
തുണി നെയ്യുമ്പോൾ ആ നൂലിന്റെ അറ്റം വരുന്നു.
അതേപോലെ, ജീവിതത്തിന്റെ അറ്റവും വരുന്നു.
ശേഷിച്ച സമയത്തിൽ സത്ഗുരുവിനെ വരിക, നാമസ്കരണം ചെയ്യൂ.

578 - കബീർ പറയുന്നു: പ്രതിദിനം സാധു-സന്തകളുടെ സംഗമം നേട്ട,
ദുഷ്ട ചിന്തകൾ അകന്ന്, സത്ബുദ്ധി ലഭിക്കുന്നു.

579 - കബീർ പറയുന്നു:
സന്താനത്തിന്റെ ശരീരം ഒരു തുള്ളി വീര്യത്താൽ ഉണ്ടായി;
ആ സന്താനം മരിച്ചാൽ കുടുംബത്തിൽ എല്ലാവരും കരയുന്നു.
പക്ഷേ അനേകം തുള്ളികളാൽ ഉണ്ടായ ജനങ്ങൾ,
ദുഷ്ട സഹവാസം ചെയ്യുമ്പോൾ, ആരും കരയുന്നില്ല.

580 - കബീർ പറയുന്നു:
കലഹങ്ങളും, വിലാപങ്ങളും സത്സംഗത്താൽ നീങ്ങുന്നു;
സത്സംഗത്തിന്റെ ശക്തിയാൽ, ദുഃഖം അകന്ന്, സുഖം വരുന്നു.

581 - കബീർ പറയുന്നു:

ഓ, അന്ധാ, മോഹ-മായാ പാശങ്ങളിൽ നിന്ന് നീ എപ്പോൾ വിടുവരും?
ഹെ, മന്ദബുദ്ധി, അതിൽ കിടന്ന്, ജീവിതം നഷ്ടമാക്കരുത്.

582 - കബീർ പറയുന്നു:

ശരീരം ഒരു സവരിയും, ജീവൻ അതിലെ യാത്രിയും ആണ്,
യാത്രി എപ്പോൾ സവരിയിൽ നിന്ന് ഇറങ്ങിപ്പോവും,
എന്ന വസ്തുത ആർക്കുംനിശ്ചയമില്ല.

583 - കബീർ പറയുന്നു: ദൈനംദിനം താള-മേളങ്ങളും, വീണവായനയും,

ആഘോഷങ്ങളും, മറ്റും ഉണ്ടായിരുന്ന ഗൃഹം ഇപ്പോൾ ശൂന്യമായി;
അവിടം ഇപ്പോൾ കാക്കകളുടെ കൂടുകളായി.
കാലാന്തരത്തിൽ എല്ലാം അവസാനിക്കുന്നു.

584 - കബീർ പറയുന്നു: ജീവനുള്ളപ്പോൾ, എന്തെല്ലാമോ ചെയ്യുന്നു,

എത്രയെല്ലാമോ ശേഖരിക്കുന്നു;
വീടോ, ധനമോ, പദവിയോ, എന്തായാലും,
കൂടെ കൊണ്ടുപോവാൻ കഴിയുന്നില്ലല്ലോ.

585 - കബീർ പറയുന്നു:

ഹെ, പ്രാണി, ഉണരു; ഉറക്കത്തിൽ പറ്റി നിൽക്കേണ്ടോ;
രാത്രിയിൽ നീ കണ്ട സ്വപ്നം, രാവിലെ ഉണരുമ്പോൾ ഇല്ലല്ലോ;
ഈ സംസാരവും അതുപോലെയാണ്.

586 - കബീർ പറയുന്നു:
ഗുരുവിന്റെ മൂർത്തിക്കും, ഗുരുവിന്നും വ്യത്യാസമില്ല;
ഗുരുവിന്റെ അഭാവത്തിൽ, മൂർത്തിയിൽ നിന്ന് ആജ്ഞ കേൾക്കൂ,
മൂർത്തിയെ വന്ദിക്ക, നിന്റെ മനസ്സിലെ അന്ധകാരം അകലും.

587 - കബീർ പറയുന്നു: മോക്ഷമാർഗ്ഗം കാണിക്കുന്നവനാണ് ഗുരു;
ഗുരുവിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കുന്നവനാണ് ശിഷ്യൻ.
ഗുരു-ശിഷ്യ ബന്ധനം ഇങ്ങനെയിരിക്കണം.

588 - കബീർ പറയുന്നു:
ഇക്കാലത്ത് ലോഭികളായ ഗുരുക്കൾ ധാരാളം കാണാം;
അവർക്ക് തന്റെ കൃത്യങ്ങളുടെ അറിവില്ല;
ശിഷ്യർക്ക് ജ്ഞാനോപദേശം ചെയ്യുവാനുള്ള കഴിവും ഇല്ല.

589 - കബീർ പറയുന്നു: അജ്ഞാനിക്ക്, അജ്ഞാനിയായ ഗുരു കിട്ടിയാൽ,
ബന്ധനങ്ങളിൽ നിന്ന് അകലുവാൻ കഴിയുകയില്ല;
അജ്ഞാനി, ജ്ഞാനിയായ ഗുരുവിനെ സേവിച്ചാൽ,
ബന്ധനങ്ങളിൽ നിന്ന് എളുപ്പം മുക്തി കിട്ടും.

590 - കബീർ പറയുന്നു: ഞാൻ എല്ലാവരോടും വിളിച്ചു പറയുന്നു:
ഗുരുവിന്റെ കർമ്മഫലങ്ങൾ ഗുരുവിന്നും,
ശിഷ്യന്റെ കർമ്മഫലങ്ങൾ ശിഷ്യനും, അനുഭവിച്ചേ തീരൂ.

591 - കബീർ പറയുന്നു: അജ്ഞാനിയായ ഗുരു പൊട്ട കിണറിൽ വീണു,
ശിഷ്യനേയും വിളിച്ചു, അവനും അതേ കിണറിൽ ചാടി;

തന്റെ അജ്ഞാനതയാൽ, മറുളളവരേയും മുക്കി കൊല്ലുന്നു.

592 - കബീർ പറയുന്നു:

ഏതൊരുവൻ അഹോരാത്രം ഗർവ്വിഷ്ടനായിരിക്കുന്നുവോ,
ഗുരുവിന്റെ ആദരവും, ഉപദേശങ്ങളും ആഗ്രഹിക്കുന്നുവോ,
അവനെ യമരാജൻ അതിഥിസൽക്കാരത്തിന് ക്ഷണിക്കുന്നു.

593 - കബീർ പറയുന്നു: മൂലരൂപം ഗുരുവിന്റെ ധ്യാനം,

മൂലരൂപമായ പൂജ ഗുരുവിന്റെ ചരണങ്ങൾ,
മൂലരൂപമായ നാമം ഗുരുവിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ,
ഇവയെല്ലാം മൂലരൂപമായ സത്യത്തെ ഗ്രഹിക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗമാണ്.

594 - കബീർ പറയുന്നു: കടുംബത്തിലെ ബന്ധുക്കളോടുള്ള പ്രീതി പോലെ,
ഗുരുവിനോടും പ്രീതി ഉണ്ടായാൽ, ശിഷ്യന് ഉദ്ധാരണം ഉണ്ടാവും;
പക്ഷേ, ഒരു ശിഷ്യനും തന്റെ ഗുരുവിനോട് അത്ര പ്രേമം വെക്കുന്നില്ല;
തന്മൂലം, നരക പീഡകൾ അനുഭവിക്കുന്നു.

595 - കബീർ പറയുന്നു:

പൂർണ്ണ ജ്ഞാനിയായ ഗുരു, ശിഷ്യനെ സന്മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നു;
ശിഷ്യഭാവവും, പുത്രഭാവവും ഒരുപോലെ ആണെന്നാലും,
ശിഷ്യൻ എല്ലാ വിധത്തിലും ശ്രേഷ്ഠനാണ്;
പുത്രനോടുള്ള ബന്ധം സ്വാർത്ഥവശവും,
ശിഷ്യനോടുള്ള ബന്ധം ജ്ഞാനവശവും ആയതിനാൽ.

596 - കബീർ പറയുന്നു:

പൊതിഞ്ഞു വെച്ചിരിക്കുന്ന സോപ്പിന് ഉപയോഗമില്ല;
വെള്ളത്തോട് ചേർന്നാലേ, സോപ്പ് ഉരച്ച്,
വസ്തുങ്ങൾ ശുദ്ധമാക്കുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ.

597 - കബീർ പറയുന്നു:

അമ്മ-അച്ഛന്മാർ പണ്ഡിതന്മാരോ, പാമരന്മാരോ ആയാലും.
മക്കളെ പാലിച്ചു പോഷിപ്പിക്കുന്നു;
അതേപോലെ ഗുരുവും, ജ്ഞാനമാർഗ്ഗത്തിൽ കൂടി,
ശിഷ്യരെ സന്മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നു.

598 - കബീർ പറയുന്നു: മനസ്സിനേയും, ഇന്ത്രിയങ്ങളേയും നിയന്ത്രിച്ച്,

ഗുരുവിന്റെ പ്രേമത്തിന് അർഹിതൻ ആവണം;
ഗുരുവിന്റെ പ്രേമം ലഭിക്കാതെ,
നിനക്ക് സാമർത്ഥ്യവും, ക്ഷേമവും കിട്ടുകയില്ല.

599 - കബീർ പറയുന്നു: സത്ഗുരുവിന് സമമായി ആരും ഇല്ല;

ഏഴു ദ്വീപുകളിലും, ഒമ്പത് ഭൂഖണ്ഡങ്ങളിലും, മൂന്ന് ലോകങ്ങളിലും,
ഇരുപത്തിയൊന്ന് ബ്രഹ്മാണ്ടങ്ങളിലും, സത്ഗുരുവിനെ പോലെ,
ദുർമാർഗ്ഗത്തിൽ നിന്ന്, നിന്നെ രക്ഷിക്കുന്നവനെ കാണുകയില്ല.

600 - കബീർ പറയുന്നു: നദിയുടെ നീർച്ചുഴിയിൽ അകപ്പെട്ടവൻ,

എത്ര ശ്രമിച്ചാലും രക്ഷപ്പെടുകയില്ല;
ലോഭരൂപത്തിലുള്ള നദിയുടെ നീർച്ചുഴിയിൽ അകപ്പെട്ടവൻ,
എന്നന്നേക്കുമായി മുങ്ങിപ്പോവുന്നു.

601 - കബീർ പറയുന്നു:
സത്ഗുരുവിന്റെ ശിഷ്യൻ ആയാൽ സർവ്വവും ലഭിച്ചതായി കരുതു;
അല്ലെങ്കിൽ ഒന്നും ലഭിച്ചിട്ടില്ല.
മാതാ-പിതാ, സഹോദര-സഹോദരികൾ എല്ലാ വീട്ടിലും ഉണ്ടല്ലോ.

602 - കബീർ പറയുന്നു:
ദുഷ്ടജനങ്ങളോടുള്ള സഹവാസം വിഷമാവസ്ഥയിൽ എത്തിക്കും.
ബുദ്ധിമാന്മാർ സ്വർണ്ണ പാത്രം തൃജിച്ച്, മൺപാത്രം ഉപയോഗിക്കുന്നു;
എന്നാലും, ദുഷ്ടജനങ്ങളോട് യാചിക്കുന്നില്ല.

603 - കബീർ പറയുന്നു:
മഹാജ്ഞാനിയായ ശുകദേവ്, ഗുരു ദീക്ഷ ലഭിക്കാത്തതിനാൽ,
വിഷ്ണു ഭഗവാന്റെ സഭയിൽ അനുവാദം കിട്ടിയില്ല.
ഗുരു ദീക്ഷ ലഭിക്കാത്തവർ, എൺപത്തിനാലു ലക്ഷം യോനിയിൽ
കിടന്ന്, കിടന്ന് ജനന-മരണ ചക്രത്തിൽ കുറങ്ങുന്നു.

604 - കബീർ പറയുന്നു: ഗുരുഭക്തി ഇല്ലാത്ത രാജാവും,
അടുത്ത ജന്മത്തിൽ കഴുതയായി ജനിച്ച്,
കുശവന്റെ കളിമണ്ണ് കുഴക്കുന്നു;
അതിന്റെ നിർഭാഗ്യം, തിന്നാനുള്ള പുല്ലും, കുശവൻ കൊടുക്കുന്നില്ല.

605 - കബീർ പറയുന്നു: ഹരിസ്മരണം മനസ്സിന് ശാന്തിയും,
മോഹ-മായാ പാശങ്ങളിൽ നിന്ന് മുക്തിയും നൽകുന്നു;
ഹരിസ്മരണം ഇല്ലാത്തവർ, സർവ്വസമയവും ദുഃഖിതരായിരിക്കും.
ഈശ്വരഭക്തിയാണ് ലോകത്തിലെ അമൃല്യനിധി.

606 - വൃക്ഷം പഴുത്ത ഇലയോട് പറയുന്നു: ഇലയേ, കേൾക്കൂ,
ഈ ഗൃഹത്തിന്റെ നിയമം, 'ഒന്നു വീണാൽ, ഒന്ന് വരും'.

607 - കബീർ പറയുന്നു: ദേവി-ദേവതകൾക്ക് മദ്യ-മാംസങ്ങൾ നിവേദിച്ചു,
അവരിൽ നിന്ന് വരങ്ങൾ കിട്ടുമെന്ന് വിചാരിക്കുന്നു;
നിവേദിച്ച മദ്യ-മാംസങ്ങളെ പ്രസാദം പോലെ തിന്ന്,
അവസാനം നരകത്തിലെ കഷ്ടങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നു.

608 - കബീർ പറയുന്നു: നൂറു വർഷം ഗുരുഭക്തിയിൽ ലയിച്ചു,
ഒരു ദിവസം സങ്കല്പിച്ച ദേവി-ദേവതമാരെ പൂജിച്ചാലും,
ജനന-മരണ ചക്രത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുകയില്ല.

609 - കബീർ പറയുന്നു: വരനോ, വധുവോ കിട്ടുവാനായി,
സങ്കല്പിച്ച ദേവി-ദേവതമാർക്ക് ജീവബലിയിട്ട്,
ആ മാംസം തിന്നുന്നവർക്ക്, നരകത്തിലേക്കുള്ള സ്വാഗതം നിശ്ചയം.

610 - കബീർ പറയുന്നു:
ഹോമം, ശ്രാദ്ധം എന്നിവയിൽ ഭക്ഷണം കഴിക്കുവാൻ ആശയുള്ള
ശ്രാദ്ധബ്രാഹ്മണർ, നായയുടെ വിസർജ്ജനം കഴിക്കുന്നതുപോലെയുള്ള
വ്യവഹാരങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനാൽ, നിശ്ചയമായും നരകം പ്രാപിക്കുന്നു.

611 - കബീർ പറയുന്നു: കാമികളും, ക്രോധികളും, ലോഭികളും,
സംസാരസാഗരം തരണം ചെയ്തേക്കാം;
പക്ഷേ, മദ്യപാനി തരണം ചെയ്തു ആരും കണ്ടിട്ടില്ല.

612 - കഥ വികാരം പ്രബലമായാൽ, വ്യക്തി തന്റെ ശരീരത്തിന്റെയും,
മനസ്സിന്റെയും നിയന്ത്രണം ഇല്ലാതെ കറങ്ങുന്നു;
ആ കഥദേവൻ, ദേവ-അസുര-മുനിമാർ എല്ലാവരേയും,
വശീകരിച്ച്, കഴപ്പത്തിൽ ഇറക്കിയിരിക്കുന്നു.

613 - കബീർ പറയുന്നു:
പുരുഷന്റെ വീര്യം, സ്ത്രീയിൽ വീണാൽ, കാമാഗ്നി ശാന്തമാവും;
പിന്നെ ഇരുവരും പശ്ചാത്തപിക്കും; പക്ഷേ പിന്നേയും തുടരും.
അജ്ഞാനതയാൽ അവർ അറിയുന്നില്ല;
അതാണ് കഥത്തിന്റെ ആശ്ചര്യം.

614 - കബീർ പറയുന്നു:
പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചാലും, മായൻ ഗ്രഹിക്കുന്നില്ല;
സന്തോ, വൈരാഗിയോ, ഗൃഹസ്ഥനോ,
കാമവാസനക്ക് അധീനമായാൽ, ജ്ഞാനപ്രാപ്തി ലഭിക്കുകയില്ല.

615 - കബീർ പറയുന്നു:
കാമിക്ക് ലജ്ജയും ഇല്ല, ഭയവും ഇല്ല, ബഹുമാനവും ഇല്ല;
ഇന്ത്രിയങ്ങൾക്ക് വശീഭൂതനായി, അവൻ നരകം അനുഭവിക്കുന്നു.

616 - കബീർ പറയുന്നു: കഥത്തിന് വശമായ നായ,
മാസത്തിൽ ഒരു ദിവസം മാത്രം, പട്ടിയോട് സമാഗമം ചെയ്യുന്നു;
കഥത്തിന് വശമായ പുരുഷൻ, ആറു ഋതുക്കളിലും,
പന്ത്രണ്ടു മാസങ്ങളിലും, നായ പോലെ ജീവിക്കുന്നു.

617 - കബീർ പറയുന്നു: വിഷയഭോഗങ്ങളിൽ മുഴുകി ജീവിക്കുന്നവൻ,
ജനന-മരണ ചക്രത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷ കിട്ടുകയില്ല;
വിഷയവാസനകളിൽ നിന്ന് അകന്ന് നിൽക്കുന്നവൻ,
യഥാർത്ഥ ഭക്തൻ എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നു.

618 - കബീർ പറയുന്നു: കാമ-ക്രോധ-ലോഭ-മദ-മാത്സര്യങ്ങൾ
മനസ്സിൽ ഉള്ളതുവരെ, പണ്ഡിതനും, മൂർഖനും ഒരേ പോലെ ആണ്.

619 - കബീർ പറയുന്നു:
കാമിപുരുഷൻ ബ്രഹ്മചര്യമായ അമൃതത്തെ വിഷമായും,
വിഷയ-വാസനയായ വിഷത്തെ അമൃതമായും കാണുന്നു;
എത്ര ജ്ഞാനോപദേശം ലഭിച്ചാലും,
അവന്റെ കാമവാസന നീങ്ങുകയില്ല.

620 - കബീർ പറയുന്നു:
ആയിരം പാപികളെ കണ്ടാലും, ഒരു നന്ദിയില്ലാത്തവനെ കാണരുത്;
നന്ദിയില്ലാത്തവന്റെ ശിരസ്സിലും, മനസ്സിലും,
ലക്ഷോപലക്ഷം പാപങ്ങൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

621 - കബീർ പറയുന്നു: നന്ദിയില്ലാത്തവൻ മൂക്കില്ലാത്തവൻ;
പ്രതിദിനം മറുളളവരെ ദൂഷിക്കുന്നതായ മലം തിന്നുന്നു;
അവഗുണങ്ങൾ നിറഞ്ഞ അവന്റെ മനസ്സിനെ,
ഏതു വിധത്തിലും ശുദ്ധമാക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ല.

622 - കബീർ പറയുന്നു:
നന്ദിയില്ലാത്തവൻ, മൃക്കില്ലാത്തവരുടെ ഇടയിൽ പ്രാധാന്യം ഉണ്ട്,
സന്ത്-സജ്ജനങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിലല്ല.

623 - കബീർ പറയുന്നു: നന്ദിയില്ലാത്തവനേക്കാളും, നായ ധന്യമാണ്,
നായ ദൂരത്തുനിന്നു തന്നെ കുരക്കുന്നു.
നായിനേക്കാളും അധമനാണ് ക്രോധി;
അവൻ തന്റെ ഗുരുവിനേയും ദൂഷിക്കുന്നു.

624 - കബീർ പറയുന്നു: സാധു-സന്ത്ജനങ്ങളെ നിന്ദിക്കുന്നവൻ,
കഷ്ടങ്ങൾ അനുഭവിച്ച്, നരകത്തിൽ എത്തും;
ജനന-മരണ ചക്രത്തിൽ നിന്ന് അവൻ രക്ഷപ്പെടുകയില്ല.

625 - കബീർ പറയുന്നു: എന്നെ നിന്ദിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നവൻ മരിച്ചു;
ആ ഭാരം ചുമക്കുവാൻ വേറൊരുവനെ, ഇനിയും കിട്ടിയില്ല.

626 - കബീർ പറയുന്നു: കനകം, കാമിനി, ധനം എന്നിവയെ ത്യജിച്ച്,
കാഷായ വസ്ത്രം ധരിക്കുന്നത് എളുപ്പം;
പരനിന്ദ ചെയ്യുന്ന സ്വഭാവം, ത്യജിക്കുന്നത് കഠിനം.

627 - കബീർ പറയുന്നു:
മറുളളവൻ എങ്ങനെയിരുന്നാലും,
അവനെ ദൂഷിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല;
നേരെ മറിച്ച്, സന്ത് ജനങ്ങളെപ്പോലെ,
അവനെ പ്രശംസിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്.

628 - കബീർ പറയുന്നു: അന്യരെ നിന്ദിക്കുന്നവൻ,
അറുപത്തിയെട്ടു തീർത്ഥങ്ങളിൽ മുങ്ങിയാലും,
അവന്റെ ദേഹവും ശുദ്ധമാവുകയില്ല;
അൻപത്തി ആറു കോടി ഭൂമി പ്രദക്ഷിണം ചെയ്താലും,
അവൻ നരകത്തിലേക്കേ പോവുകയുള്ളൂ.

629 - കബീർ പറയുന്നു: സപ്തസാഗരങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട ഭൂമിയിലും,
ജംബുദ്വീപിൽ നിന്ന് അകലെയും, ഞാൻ തിരഞ്ഞുനോക്കി;
എന്നിട്ടും പരനിന്ദ ചെയ്യാത്തവനായി ആരേയും കണ്ടില്ല.

630 - കബീർ പറയുന്നു: തന്നസ്ഥുതിയോ, പരനിന്ദയോ ചെയ്യരുത്;
ജീവിതത്തിൽ ഇനിയും വളരെ ദൂരം പോവേണ്ടിവരും;
ഭാവിയിൽ എന്തെല്ലാം സംഭവിക്കുമെന്ന് ആർക്കറിയാം?

631 - കബീർ പറയുന്നു:
പൂക്കളുടെ സുഗന്ധത്തെ തൃജിച്ച്, ഈച്ച ദുർഗന്ധത്തിൽ വസിക്കുന്നു;
തേനീച്ച സാധുവിനെപ്പോലെ, പൂക്കളുടെ സുഗന്ധം ആസ്വദിക്കുന്നു.

632 - കബീർ പറയുന്നു: ഈ സംസാരം മരത്താൽ നിർമ്മിച്ച ഗൃഹമാണ്;
നാലു ഭാഗത്തും നിന്ന് മായാ-മോഹങ്ങളായ തീ പിടിച്ചിരിക്കുന്നു;
മായാ-മോഹങ്ങളാൽ ബന്ധിതൻ അതിൽ കുടുങ്ങി മരിക്കും;
സാധുവും, ഭക്തനും രക്ഷപ്പെടും.

633 - കബീർ പറയുന്നു:

അകത്തിലെ കോപം, പുറത്തിൽ പാപകർമ്മങ്ങളായി വരും;
അകത്തിലെ അഹങ്കാരം, ധർമ്മ-കർമ്മങ്ങളെ എല്ലാം നഷ്ടമാക്കുന്നു.

634 - കബീർ പറയുന്നു: യോഗി, തീർത്ഥയാത്രി, ജിതേന്ദ്രിയൻ, ജ്ഞാനി,
ഉത്തമഗുണവാൻ, ഷട് ശാസ്ത്രപണ്ഡിതൻ, (ആറു ശാസ്ത്രങ്ങൾ),**
തുടങ്ങി എല്ലാവരും ലോഭികളായാൽ,
അവരുടെ ഗുണങ്ങൾ എല്ലാം നഷ്ടപ്പെടും.
** (ആറു ശാസ്ത്രങ്ങൾ -- സാംഖ്യം, യോഗം, ന്യായം, വൈശേഷികം,
പൂർവ്വ-മീമാംസാ, ഉത്തര-മീമാംസാ).

635 - കബീർ പറയുന്നു: മോഹം കപടവേഷധാരിയാണ്;
മോഹത്തിന് വശമായി, (മാൻ പേടയെ പ്രേമിച്ചു),
ഭരതമഹർഷിക്ക് രണ്ട് ശരീരം എടുക്കേണ്ടിവന്നു;
അനേകം മോഹ-പ്രേമങ്ങളെ ഉള്ളിൽ വെച്ച്,
നീ ഭവസാഗരം എങ്ങനെ കടക്കും?

636 - കബീർ പറയുന്നു: മോഹ-മായ ആയ മൃഗതുഷ്ണയിൽ,
സുര-നര-മുനിമാർ എല്ലാവരും കുടുങ്ങിയിരിക്കുന്നു;
മോഹരൂപമായ സംസാരസാഗരത്തിൽ അവർ മുങ്ങിപ്പോവുന്നു.

637 - കബീർ പറയുന്നു: ഒരിക്കലും അഭിമാനവും, ഗർവ്വവും കാണിക്കരുത്;
അങ്ങനെയുള്ളവർ അസംഖ്യം ജന്മങ്ങളെടുത്ത്,
മുക്തി ലഭിക്കാതെ കറങ്ങുന്നു.

638 - കബീർ പറയുന്നു: ചിന്ത പോലെയുള്ള മനോവികാരങ്ങൾ,

മനുഷ്യന്റെ ജീവനെ ചുരണ്ടുന്നു, ദുഃഖത്തിൽ എത്തിക്കുന്നു;
ചിന്തയിൽസാതെ ജീവിക്കുന്നവനാണ്, യഥാർത്ഥത്തിൽ സന്ത്.

639 - കബീർ പറയുന്നു: അത്യധികം സമയം കടന്നുപോയി;
വളരെ കുറച്ച് ശേഷിച്ചതിൽ, ധൈര്യവും അവലംബിക്ക;
ധൈര്യമാണ് എല്ലാവർക്കും ഉത്തമനായ മിത്രൻ.
ഇന്നേവരെ ശേഖരിച്ചതിനെ, നഷ്ടമാക്കരുത്.

640- കബീർ പറയുന്നു: ധൈര്യവും, ബുദ്ധിയും ഉള്ളപ്പോൾ,
മറുത്തവരുടെ മനോഭാവം അറിയുവാൻ കഴിയും;
ദുഷ്ടവിചാരങ്ങൾ നിന്റെ മനസ്സിൽ വരുകയുമില്ല.

641 - കബീർ പറയുന്നു:
ഒട്ടകത്തിന് ഉയരം ഉണ്ട്, തല ഉയർത്തിയും നടക്കുന്നു;
ജീവിതം മുഴുവനും ഭാരം ചുമന്ന്, നടക്കുന്നു;
മുതുകിൽ ദൃഢമായി കെട്ടിയ മര അമ്പാരിയിൽ,
അതിന്റെ യജമാനനും, മറുത്തവരും ഇരുന്ന് യാത്രയും ചെയ്യുന്നു.

642 - കബീർ പറയുന്നു: വളരെ പ്രശംസകൾ, വിപത്തിൽ എത്തിക്കാം;
താഴ്മയിൽ സുഖങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ട്.
ഗ്രഹണ സമയത്ത് സൂര്യ-ചന്ദ്രന്മാർ പീഡിതരാവുന്നു;
നക്ഷത്രങ്ങളെ ആ വിപത്തി ബാധിക്കുന്നില്ല.

643 - കബീർ പറയുന്നു: ആശക്കുമേൽ ആശകളെ കൂട്ടിയാൽ,
ജീവൻ മോഹ-മായാ പാശങ്ങളിൽ ബന്ധിതമാവുന്നു;

ജന്മ-ജന്മങ്ങളിൽ കിടന്നുഴലുന്നു, എന്നാലും ആശകളെ വിടുന്നില്ല.

644 - കബീർ പറയുന്നു: ആശയും, തൃഷ്ണയും ആയ രണ്ടു നദികൾ,
ജീവിതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ, അപരിമിതമായ ലോഭങ്ങളും വരുന്നു;
ഇവയെ തൃജിച്ചവൻ, വലുതായ കടുമരത്തിൽ (ഭക്തി) ഇരുന്ന്,
ആ നദികളെ കടന്ന്, മോക്ഷപഥത്തിൽ എത്തുന്നു.

645 - കബീർ പറയുന്നു:
തൃഷ്ണയെ ശാന്തമാക്കുമ്പോൾ, പിന്നേയും അധികം ആവുന്നു;
അതിവർഷത്താൽ ജാബാസാ മരം ഉണങ്ങിപ്പോവുന്നതുപോലെ.

646 - കബീർ പറയുന്നു: സംസാരസാഗരത്തിലെ തിരമാലകളായ
ആശകളും, തൃഷ്ണകളും മനസ്സിൽ കോളിളക്കം ഉണ്ടാക്കുന്നു;
ഇതിൽ അകപ്പെട്ട ജീവൻ, അടിയും, ഇടിയും സഹിക്കുന്നു.

647 - കബീർ പറയുന്നു:
ആശകളെ വളർത്തി വളർത്തി ജീവൻ അവസാനിക്കുന്നു;
ഒന്നാന്നായി ചേർത്തി, ധനത്തിന്റെ സഞ്ചി നിറച്ചവൻ മരിച്ചു;
മറൊരാളത്തൻ ആ ധനത്തിനെ അനുഭവിക്കുന്നു.

648 - കബീർ പറയുന്നു:
അധികം ധനം ശേഖരിക്കാതെയും, ആശകളെ നിയന്ത്രിച്ചും ജീവിക്കു;
മറിച്ചാണെങ്കിൽ, നിരാശനായി പോവേണ്ടി വരും.

649 - കബീർ പറയുന്നു: ലൌകികവസ്തുക്കളിൽ പൂർണ്ണ വിരക്തിയും,

സത്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തും, ജീവിക്കുന്നവനാണ്, സാധു;
ഏതെങ്കിലും ഒരു ആശ ശേഷിച്ചിരുന്നാൽ, മനുഷ്യൻ,
അതിനെ പൂർത്തിയാക്കുവാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ കൂടുങ്ങുന്നു.

650 - കബീർ പറയുന്നു: രാജാവായാലും, സന്യാസിയായാലും,
ധനികനായാലും, ദരിദ്രനായാലും, ദുഃഖം ഉണ്ടെല്ലാവർക്കും;
ഹരിഭക്തിയിലെ സുന്ദര വിചാരങ്ങൾ ഉള്ള
സന്ത് ജനങ്ങൾ സുഖം അനുഭവിക്കുന്നു.

651 - കബീർ പറയുന്നു: എന്റെ ഒരു ദുഃഖം ആരോടെങ്കിലും പറയുമ്പോൾ,
അവൻ തന്റെ ഇരുപത്തിയൊന്ന് ദുഃഖങ്ങളെ വിസ്തരിക്കുന്നു;
ശിവ, ശിവ, എനിക്ക് ഒരു ദുഃഖം സഹിക്കുവാൻ കഴിയുന്നില്ല;
അവൻ ഇരുപത്തിയൊന്ന് ദുഃഖങ്ങളെ എങ്ങനെ സഹിക്കുന്നു?

652 - കബീർ പറയുന്നു: വിഷയസുഖത്തെ തേടി നടക്കുമ്പോൾ,
വൈരാഗ്യദുഃഖത്തെ കണ്ടു മുട്ടി;
വൈരാഗ്യദുഃഖം പറഞ്ഞു: 'വിഷയസുഖമേ, തിരിച്ചു പോവൂ;
അവൻ എന്നോടുള്ള സമ്പർക്കം ഉത്തമമാണ്.'

653 - കബീർ പറയുന്നു: ഏതു ദിനത്തിൽ ഈ സംസാരത്തിൽ വന്നുവോ,
അന്നു തുടങ്ങി, ഈ ജീവൻ സുഖം മാത്രമായി അനുഭവിച്ചിട്ടില്ല;
ഞാൻ ഈ സംസാരവൃക്ഷത്തിലുള്ള ഒരോരു ശാഖയേയും,
ഓരോരു ഇലകളേയും തിരഞ്ഞു നോക്കി;
എവിടേയും ദുഃഖം ഇല്ലാത്ത, ജീവിതം ഇല്ല.

654 - കബീർ പറയുന്നു:
ജ്ഞാനവും, വിവേകവും ആയ നേത്രങ്ങൾ അടച്ചാൽ,
സന്ത്-അസന്ത് തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം അറിയുകയില്ല;
പത്തു-പന്ത്രണ്ടു ശിഷ്യർ ഉള്ളവരെ കണ്ടാൽ,
അവരെ മഹാനായി കരുതുന്നു.

655 - കബീർ പറയുന്നു: ഹെ, മനസ്സേ, ഭാഗ്യത്തെ മറക്കരുത്,
എന്തു കിട്ടിയോ, അത് ഭാഗ്യത്താലാണ്,
അതിൽ കവിഞ്ഞ് ആഗ്രഹിക്കരുത്,
കിട്ടിയതിൽ തൃപ്തി അടയ്ക്കൂ, സംശയം മനസ്സിൽ നിന്ന് അകറ്റൂ;
ഭാഗ്യത്തിൽ കവിഞ്ഞും, സമയത്തിന് മുമ്പിലും, ഒന്നും കിട്ടുകയില്ല.

656 - കബീർ പറയുന്നു:
മനുഷ്യൻ എവിടെ പോയാലും,
അവന്റെ ഭാഗ്യവും കൂടെ പോവും;
വിധിച്ചതെല്ലാം അനുഭവിക്കണം;
വിധിയെ മാറുവാൻ കഴിയുകയില്ല.

657 - കബീർ പറയുന്നു: കർമ്മഫലങ്ങളെ നോക്കാതെയും,
മാന-സമ്മാനങ്ങളെ ആഗ്രഹിക്കാതെയും,
ലോഭ-മോഹങ്ങളായ വികാരങ്ങളെ അടക്കിയും,
സത്ഗുരുവിനെ ശരണം പ്രാപിക്കു;
നിന്റെ ജന്മം സഫലമാവും.

658 - കബീർ പറയുന്നു: കർമ്മം ചെയ്യാതെ, വേറെ ഉപായം ഒന്നുമില്ല;

ഈശ്വരൻ കർമ്മഫലം അല്ലാതെ വേറൊന്നും തരുകയുമില്ല;
വയലിൽ വിത്തു വിതക്കാതെ, കൊയ്തു ചെയ്യാൻ പറ്റുമോ?

659 - കബീർ പറയുന്നു:

ഉണക്ക റൊട്ടി (ചപ്പാത്തി) പകുതി ആയാലും സുഖപ്രദമാണ്,
സമൃദ്ധ ഭോജനം വയറു നിറക്കും, ദുഃഖവും, രോഗവും തരും;
നെയ്യ് പുരട്ടിയ റൊട്ടിയെ ആഗ്രഹിച്ച്, പാപകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യും.
(മിത ആഹാരം ആരോഗ്യ ദായകം,
അമിത ആഹാരം ആരോഗ്യ നാശകം).

660 - കബീർ പറയുന്നു:

മിതമായ ആഹാരവും, ശീതള ജലവും തൃപ്തി തരും;
അന്യന്റെ ആഹാരത്തെ നോക്കി അസൂയപ്പെട്ടാൽ,
മനസ്സും നശിക്കും, ആരോഗ്യവും നഷ്ടമാവും.

661 - കബീർ പറയുന്നു: പുളിപ്പോ, മധുരമോ ഉള്ള ഖാദ്യപദാർത്ഥങ്ങളെ

കണ്ടാൽ, നാവിൽ വെള്ളം ഊറുന്നു;
ഇതിന്റെ അർത്ഥം, മനസ്സിന് സ്ഥിരതയില്ല;
പ്രാണി കണ്ണാടിച്ചില്ല പോലെ ഉടഞ്ഞും പോവും.

662 - കബീർ പറയുന്നു: മോക്ഷം ലഭിക്കാൻ തല മുണ്ഡനം ചെയ്യും;

വയറു നിറക്കാൻ രുചികരമായ ആഹാരം കഴിക്കും;
യോഗാസനത്തിൽ ഇരുന്ന്, കാൽമുട്ടുകളെ വളക്കും;
എന്നാലും, ഓ, മനുഷ്യാ, നിന്റെ മനസ്സിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്നില്ലല്ലോ.

663 - കബീർ പറയുന്നു:

നാവിന് മധുരവും വേണം, പുളിപ്പും വേണം, ഉപ്പുരസവും വേണം;
നായ കള്ളനോട് ചേർന്നാൽ, വീട്ടിന്റെ കാവൽ ആരു ചെയ്യും?

664 - കബീർ പറയുന്നു: വിവേകവും, വിചാരവും ഉള്ളവൻ, സമർത്ഥൻ;
വിവേകവും, വിചാരവും ഇല്ലാത്തവൻ, മൃഗൻ.

665 - കബീർ പറയുന്നു:

അക്ഷരജ്ഞാനം ഉള്ളവനും, ജീവിതത്വങ്ങളെ അറിയുന്നവനും,
ആയ ജ്ഞാനവാനായ മനുഷ്യനെ സന്ത് എന്ന് ഗണിക്കാം;
പക്ഷേ അങ്ങനെയുള്ളവരെ വിരളമായെ കാണുകയുള്ളൂ.

666 - കബീർ പറയുന്നു: ആചരിക്കുന്നവരെ എല്ലാ ഇടത്തും കാണാം,
ചിന്തിക്കുന്നവരെ വിരളമായെ കാണുകയുള്ളൂ;
ചിന്തിക്കുന്നവനായ ഒരു ധർമ്മാത്മാവായ മനുഷ്യൻ,
അനേകം ആചരിക്കുന്നവർക്ക് തുല്യനാണ്.

667 - കബീർ പറയുന്നു: രാമനാമം സ്മരിക്കുന്നതിലും,
'രാം,രാം' എന്ന് പറയുന്നതിലും വ്യത്യാസം ഉണ്ട്;
രാമനാമം സ്മരിച്ചുകൊണ്ട്, സതി-സ്ത്രീ ദേഹത്യാഗം ചെയ്യുന്നു;
അതേ രാമനാമം പറഞ്ഞുകൊണ്ട്,
ചെപ്പടിവിദ്യക്കാരൻ തമാശകൾ കാണിക്കുന്നു.

668 - കബീർ പറയുന്നു: വിവേകം ഉള്ളവനാണ് സന്ത്,
നല്ലതും, കെട്ടതും ആയ ശബ്ദങ്ങളേയും, വിചാരങ്ങളേയും,

തിരിച്ചറിയുന്നവനാണ് ഉത്തമനും, ധനവാനും.

669 - കബീർ പറയുന്നു: ഗുരുവിന്റെ പക്ഷത്തിലോ,
വലിയ ആളുകളുടെ പക്ഷത്തിലോ, സ്ത്രീയുടെ പക്ഷത്തിലോ,
വേദ-ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ പക്ഷത്തിലോ,
ചലിക്കുന്നവരെല്ലാം പശുക്കളെപ്പോലെയാണ്;
വിവേകവും, വിചാരവും ഉള്ളവൻ ആരുടെയും
പക്ഷത്തിൽ ചലിക്കുന്നില്ല.

670 - കബീർ പറയുന്നു: മനസ്സിൽ പ്രേമ-ഭക്തിയുടെ പ്രഭാവം വരുമ്പോൾ,
വിവേകവും, ഉത്തമജ്ഞാനവും വരുന്നു;
പിന്നെ, അഭയത്തിന്റെ ശംഖധ്വനി വിളിച്ച്,
മോഹ-മായകളെ കീഴടക്കുന്നു.

671 - കബീർ പറയുന്നു: സ്വർണ്ണത്തിന്റെ മോഹർ തന്നാലും,
തന്റെ മുഖത്തിൽ തുപ്പാൻ, ആരും സമ്മതിക്കുകയില്ല;
പക്ഷേ, അനേകം ആളുകൾ വലിച്ച ഹുക്കയിൽനിന്ന്,
പുക വലിക്കാൻ അത്യധികം സന്തോഷം കാണിക്കും.

672 - കബീർ പറയുന്നു:
ഏകാദശി വ്രതം അനുഷ്ടിച്ചും, അന്നം ഉപേക്ഷിച്ചും ഇരിക്കും;
എന്നാലും, കഞ്ചാവും, പുകയിലയും ഉപേക്ഷിക്കുകയില്ല;
അവരെല്ലാം ഭാഗ്യഹീനർ തന്നെ.

673 - കബീർ പറയുന്നു: വിദ്യാ, ഗുണം, രാജപദവി എന്നിവ

മനസ്സിൽ അഹങ്കാരം വളർത്തുന്നു;
ഇവയെല്ലാം ത്യജിച്ചാൽ, പരമാത്മപ്രാപ്തി ലഭിക്കും.

674 - കബീർ പറയുന്നു: ഓ, മനുഷ്യാ, ഇപ്പോഴെങ്കിലും കേൾക്കൂ:
മദ്യം, മനുഷ്യനെ മൃഗം ആക്കുന്നു; ധനവും നഷ്ടമാക്കുന്നു.

675 - കബീർ പറയുന്നു: കഞ്ചാവും, പുകയിലയും സേവിച്ചാൽ കിട്ടുന്നത്,
വായിലെ ദുർഗന്ധവും, മനസ്സിലെ മലിനതയും;
ഹെ, രാമഭക്തരേ, ആരുടെയും ഹൃദയത്തിൽ നിന്ന് പുക വലിക്കരുത്,
പുകവലി ആത്മാവിനും, ശരീരത്തിനും നാശകരമാണ്.

676 - കബീർ പറയുന്നു: കഞ്ചാവും, പുകയിലയും സേവിക്കുന്നവരുടെയും,
മദ്യ പാനം ചെയ്യുന്നവരുടെയും കൂട്ടുകെട്ട് അരുത്,
ഹെ, രാമഭക്തരേ, നിങ്ങളുടെ ഇഹലോകവും, പരലോകവും നശിക്കും.

677 - കബീർ പറയുന്നു:
കഞ്ചാവ് ശക്തിയേയും, യുക്തിയേയും കുറയ്ക്കുന്നു,
അവീൻ (Opium) ബുദ്ധിഭ്രഷ്ടം വരുത്തുന്നു;
രണ്ടിൻറെറയും ഉപയോഗം, അജ്ഞാനവും, അവിവേകവും വരുത്തുന്നു.

678 - കബീർ പറയുന്നു:
കഞ്ചാവ്, പുകയില, പരനിന്ദ, പരസ്ത്രീ എന്നിവയെ ത്യജിച്ചാൽ,
സത്ജ്ഞാനം ലഭിക്കും.

679 - കബീർ പറയുന്നു: മലം തിന്നുന്ന പശുവും,

കഞ്ചാവും, പുകയിലയും സേവിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണനും,
ആയുധധാരിയായ സാധുവും, കലിയുഗത്തിന്റെ പ്രഭാവങ്ങളാണ്.

680 - കബീർ പറയുന്നു: അജാമേധം, ഗോമേധം, അശ്വമേധം, നരമേധം,
എന്നീ ജീവഹത്യ ചെയ്യുന്ന അധർമ്മ കർമ്മങ്ങളെ,
വേദം, ധർമ്മ കർമ്മങ്ങളായി ഘോഷിക്കുന്നു.
ജീവഹത്യ ചെയ്യുന്ന യജ്ഞങ്ങൾ,
ധർമ്മകർമ്മങ്ങൾ ആവുന്നതെങ്ങനെ?

681 - കബീർ പറയുന്നു: ആടിനെ വെട്ടിയ പാപം, എട്ടു വഴികളിലൂടെ,
എട്ടു ആൾകൾക്ക് ചേരുന്നു;
എന്നാലും മൌലവി ആസ്വദിച്ച് തിന്നുന്നു;
ചെരുപ്പുകുത്തിയുടെ വീട്ടിൽ ഇന്നും തുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന,
ആടിന്റെ ചർമ്മം, ആടിന്റെ ഹത്യക്ക് നിശ്ചയമായ തെളിവല്ലേ?
ഓ, ജനങ്ങളേ, പറയൂ, മൌലവി എങ്ങനെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ എത്തും?

682 - കബീർ പറയുന്നു:
മുസ്ലിം കത്തിയാൽ അറക്കുന്നു, ഹിന്ദു വാളുകൊണ്ട് വെട്ടുന്നു;
ഏതു വിധമായാലും, ഇവർ ജീവഹത്യ ചെയ്യുന്നു;
ഇവർ നരകത്തിലേക്ക് അല്ലെങ്കിൽ, പിന്നെ എവിടേക്ക് പോവും?

683 - കബീർ പറയുന്നു: അന്യരുടെ പീഡകളെ അറിയുന്നവനാണ് സന്ത്;
അന്യരെ പീഡിപ്പിക്കുന്നവൻ, ശൈത്താൻ.

684 - കബീർ പറയുന്നു: ഓ, കാജി, ജീവഹത്യ ചെയ്യുവാൻ,

അള്ളാഹു-അക്ബറിന്റെ ആദേശം നിനക്ക് എപ്പോൾ കിട്ടി?
"എല്ലാ ജീവികളുടേയും ശരീരം അള്ളാഹു-അക്ബറിന്റെ സ്വത്താണ്"
എന്ന് നീ തന്നെ പ്രചാരം ചെയ്യുന്നു;
എന്നിട്ടും, ബലി അർപ്പിക്കുന്നു എന്ന് പറഞ്ഞ്,
വീടിന് വീട് ജീവഹിംസയും പ്രചാരം ചെയ്യുന്നു.

685 - കബീർ പറയുന്നു: ജീവഹത്യ ചെയ്യുന്നവൻ ഹിന്ദുവായാലും ശരി,
മുസ്ലീം ആയാലും ശരി, നരകത്തിൽ എത്തും;
സൃഷ്ടികർത്താവിനെ ജീവബലിയാൽ പൂജിക്കേണ്ടാ.

686 - കബീർ പറയുന്നു: കഴുത്തറക്കുമ്പോൾ കൽമ (ഖുർ-ആൻ) പഠിക്കുന്നു,
അത് ഉചിതം എന്നും പറയുന്നു;
അള്ളാഹു-അക്ബർ ചോദിക്കുമ്പോൾ, നീ തലയും താഴ്ന്നിരിക്കും.

687 - കബീർ പറയുന്നു: ജീവഹത്യ ചെയ്ത്, എള്ളേളാളും മാംസം തിന്നാലും,
കിട്ടുന്ന പാപത്തിന് പ്രായശ്ചിത്തം ഇല്ല;
പാപമുക്തി കിട്ടുവാൻ, കോടി ഗോദാനങ്ങളും,
കാശിയിലെ പ്രാണത്യാഗവും നിഷ്ഫലമാണ്;
വിധിച്ച നരകം അനുഭവിച്ചേ തീരൂ.

688 - കബീർ പറയുന്നു: ആരുടെ നേരേയും അനാവശ്യമായ
ബലപ്രയോഗം ചെയ്യുന്നത് കുറ്റമാണ്;
അള്ളാഹു-അക്ബർ ഈ കുറ്റത്തിനുള്ള കാരണം ചോദിക്കുമ്പോൾ,
നീ വായടച്ച്, തലയും താഴ്ന്നിരിക്കും.

689- കബീർ പറയുന്നു:

ജീവഹിംസയോ, ജീവഹത്യയോ ചെയ്യുന്ന പാപം ചുമന്നേ തീരൂ;
ഹിംസാമാർഗ്ഗം, മോക്ഷത്തിലേക്ക് നയിക്കുകയില്ല.

690- കബീർ പറയുന്നു:

എല്ലാ ജീവികളുടേയും പീഡകൾ സമമാണ്, മൃഡർ ഇതറിയുന്നില്ല;
യജ്ഞത്തിൽ ബലിയിട്ട ജീവികൾക്ക് സ്വർഗ്ഗം ലഭിക്കുമെങ്കിൽ,
തൻറെ തന്നെ കഴുത്തുറത്ത് ബലിയിട്ടാലും, സ്വർഗ്ഗം ലഭിക്കണമല്ലോ!

691 - കബീർ പറയുന്നു: അനുഭവവും, വിവേകവും ഇല്ലാത്ത മനുഷ്യനെ,
ജ്ഞാനമായ ഉരകല്ലിൽ, എത്ര ഉറച്ചാലും ഫലമില്ല;
സാധു-സജ്ജന പുരുഷരെ ജ്ഞാനമായ ഉരകല്ലിൽ ഉറച്ചാൽ,
അവർ മുമ്പിലത്തേക്കാളും അധികം തിളങ്ങുന്നു.

692 - കബീർ പറയുന്നു: ദുഃഖത്തിന്നു മീതെ ദുഃഖം വന്നാലും,
ദാന-ധർമ്മങ്ങൾ നഷ്ടത്തിൽ എത്തിച്ചാലും,
ജീവിതം മുഴുവനും ശീലവാനായിരിക്കുന്നവരെ,
വിരളമായെ കാണുകയുള്ളൂ.

693 - കബീർ പറയുന്നു:

ജ്ഞാനി, ധ്യാനി, സംയമി, ദാതാ, യോദ്ധാ, ജപ-തപം ചെയ്യുന്നവർ,
എന്നിങ്ങനെ അസംഖ്യം വ്യക്തികളെ കാണാം;
എന്നാലും, ഭൂമിയിൽ ശീലവാനായ വ്യക്തികൾ വിരളമാണ്.

694 - കബീർ പറയുന്നു: സാധു സംഗതിയാൽ ആധി-വ്യാധികൾ അകലുന്നു;

അസാധുക്കളോടുള്ള സമ്പർക്കത്തിൽ,
ദിവസം മുഴുവനും വ്യാധിഗ്രസ്ഥനായിരിക്കുന്നു.

695 - കബീർ പറയുന്നു:

ചിന്ത ഒരു രാക്ഷസിയെപ്പോലെ, മനസ്സിനെ കീറി തിന്നുന്നു;
വൈദ്യന്റെ ഉപചാരങ്ങളും, മരുന്നുകളും ഗുണം തരുകയില്ല.

696 - കബീർ പറയുന്നു: ഗോധനം, അശ്വധനം, രാജധനം, രത്നധനം,
തുടങ്ങി എല്ലാ ധനങ്ങളും, സന്തോഷധനം ഇല്ലെങ്കിൽ, ശൂന്യമാണ്.

697 - കബീർ പറയുന്നു: അസത്യം പറഞ്ഞ് സംസാരസാഗരം കടക്കുകയില്ല;
എല്ലാ സമയത്തും സത്യം അവലംബിക്കുന്നവൻ,
ജനന-മരണ ചക്രത്തിൽ നിന്ന് മുക്തനാവുന്നു.

698 - കബീർ പറയുന്നു: സത്യം പറഞ്ഞാൽ നിന്ദിക്കും,
അസത്യം പറഞ്ഞാൽ വിശ്വസിക്കും;
ഈ സംസാരം ഒരു പേപ്പട്ടിയെപ്പോലെയാണ്,
പിടി വിട്ടാൽ, കടി കിട്ടും.

699 - കബീർ പറയുന്നു: ഈ ശരീരത്തിനെ, സമയരൂപമായ ചിതൽ,
അകത്ത് അകത്തായി തിന്നുന്നു;
ഈ ദേഹത്തിൽ, ഈശ്വരൻ ദേഹിയായി വസിക്കുന്നു;
പക്ഷേ ഈ സത്യം വളരെ ചുരുക്കം ആളുകൾക്കേ അറിവുള്ളൂ.

700 - കബീർ പറയുന്നു: ഈശ്വരജ്ഞാനം ലഭിക്കുന്നത് എളുപ്പമല്ല;

അഹങ്കാരം ഉള്ള മനസ്സിൽ ഈശ്വരജ്ഞാനം വരുകയില്ല;
ഭക്തിഭാവം നിറഞ്ഞ മനസ്സിൽ ഈശ്വരജ്ഞാനം സ്ഥിരമായിരിക്കും.

701 - കബീർ പറയുന്നു: എല്ലാവരോടും നമ്രത, ക്ഷമ, ദയ, ബഹുമാനം,
എന്നീ സത്വഭാവങ്ങൾ ഉള്ളവനാണ് ഉത്തമൻ.
ധനം മാത്രം ഉണ്ടായാൽ, ഈ സ്ഥാനം ലഭിക്കുകയില്ല.

702 - കബീർ പറയുന്നു: മറുത്തവരെ ബഹുമാനിച്ചും,
തന്നത്താൻ താഴ്മയോടും ജീവിക്കുന്നവൻ,
സാധു-സന്ത് സമാജത്തിൽ വസിക്കുവാൻ അർഹനാണ്.

703 - കബീർ പറയുന്നു: നമ്രതയിൽ അപാര ശക്തിയുണ്ട്;
ഈ ശക്തി ഈശ്വരീയമാണ്;
നമ്രതയുണ്ടെങ്കിൽ സത്ഗുരുവിന്റെ സന്നിധിയിൽ പ്രവേശിക്കാം;
നമ്രതയാണ് ഉത്തമ ഗുരുഭക്ഷിണ.

704 - കബീർ പറയുന്നു: ഇന്നോ, നാളെയോ, അഞ്ചു ദിവസത്തിലോ,
അഞ്ചു വർഷത്തിലോ, അഞ്ചു യുഗത്തിലോ,
ഉദ്ധാരണം ചെയ്യുവാനുള്ള ശക്തി, സന്നിന്ന് മാത്രമേ ഉള്ളൂ;
മറുത്തവരുടെ ഭാഷണങ്ങൾ എല്ലാം പൊള്ളയാണ്.

705 - കബീർ പറയുന്നു: ആന ബന്ധനങ്ങളെ പൊട്ടിച്ചു നടക്കുന്നതുപോലെ,
സന്ത് ജനങ്ങളും സംസാരബന്ധനങ്ങളെ പൊട്ടിച്ചു നടക്കുന്നു;
നായകൾ കുറച്ചും കൊണ്ട് പിന്നാലെ പോയാലും,
ആന ഒരു കൂസലും ഇല്ലാതെ നടക്കുന്നു.

സന് ജനങ്ങളും അതേ പോലെ തന്നെ.

706 - കബീർ പറയുന്നു: സാധുവിന്റെ വാസസ്ഥാനം
ആഡംബരങ്ങൾ ഒന്നുമില്ലാതെയും, ശാന്തമായും ഇരിക്കണം;
ആഡംബരങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ, സാധുവിന്റെ വാണി സംസാരികവും,
ദോഷങ്ങൾ നിറഞ്ഞതും ആവും.

707 - കബീർ പറയുന്നു: ആകാശത്തിന്റെ വിസ്തീർണ്ണവും,
ഭൂമിയുടെ ഘനവും, സാധുവിന്റെ ജാതിയും,
പാരസ് മണിയുടെ വിലയും, നോക്കേണ്ടാ;
അവയെല്ലാം അമൃദ്യവും, അതുലനീയവും ആണ്.

708 - കബീർ പറയുന്നു:
സാധു അതിമിയായി വന്നാൽ, നാലു രത്നങ്ങൾ യാചിക്കും:
ധൃപ-ദീപം, ജലം, ആസനം, ഭോജനം;
ഇവയെല്ലാം നൽകി അതിമിസത്കാരം ചെയ്യുന്നത്, ഉത്തമം.

709 - കബീർ പറയുന്നു: ബന്ധുക്കളോ, മിത്രങ്ങളോ, അറിയുന്നവരോ,
ആരായാലും, കണ്ടുമുട്ടിയതിൽ പിന്നെ പിരിഞ്ഞു പോവുന്നു.
എന്നാലും, രണ്ടു ദിവസത്തെ ജീവിതത്തിൽ,
സ്വാർത്ഥവശമായി, രാമനാമത്തിൽ ആണയിടുന്നത് മൃഗത്വമാണ്.

710 - കബീർ പറയുന്നു: സന് ജനങ്ങൾ മാന-അപമാനങ്ങളെ ഗണിക്കുന്നില്ല;
മറുളളവരെ ബഹുമാനിക്കുന്നു; മനസ്സിൽ സ്നേഹഭാവത്തോടെ,
എല്ലാവർക്കും സദുപദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു

711 - കബീർ പറയുന്നു: ഗുഹസ്ഥാശ്രമവും, സന്യാശ്രമവും ഉത്തമം തന്നെ;
ഗുഹസ്ഥൻ സന്ത്-സന്യാസികളെ സേവിക്കുന്നു,
വൈരാഗ്യവാനായ സന്യാസി സദുപദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു.

712 - കബീർ പറയുന്നു:
സന്യാസി വിരക്തനും, ഗുഹസ്ഥൻ ഉദാരവാനും ആയിരിക്കണം;
അവർ തങ്ങളുടെ ഗുണങ്ങളിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ,
അവർക്ക് ഉദ്ധാരണം ലഭിക്കുകയില്ല.

713 - കബീർ പറയുന്നു: ഗുഹസ്ഥാശ്രമത്തിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ,
ഭക്തിമാർഗ്ഗം വരിച്ചും, സാധു-ഗുരുക്കളെ ആദരിച്ചും വസിക്ക;
അല്ലെങ്കിൽ ഗുഹസ്ഥാശ്രമം ത്യജിച്ച്, വൈരാഗ്യം വരിക്ക.
പക്ഷെ, വൈരാഗ്യത്തെ ത്യജിച്ച്,
പിന്നെയും ഗുഹസ്ഥാശ്രമം വരിക്കുന്നത്, നിന്റെ ദുർഭാഗ്യമാണ്.

714 - കബീർ പറയുന്നു: വേഷത്തെ നോക്കി ഭ്രമിക്കേണ്ടാ;
കപടശാലിക്കും സാധുവേഷം ധരിച്ച് നടിക്കാം;
ജ്ഞാനത്തിന്റെ വിഷയങ്ങളെ ചോദിച്ചാൽ അറിയാം, സത്യാവസ്ഥ.
ഉരകല്ലിൽ ഉറച്ചുനോക്കാതെ, സ്വർണ്ണത്തിന്റെ മാറു അറിയുകയില്ല.

715 - കബീർ പറയുന്നു: ഗുരുവിന്റെ ശിക്ഷയെ ഗ്രഹിച്ചാൽ,
നിന്റെ ദുഷ്ടങ്ങൾ അകന്നുപോവും.
ഗുഹസ്ഥാശ്രമത്തിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ, ഭിക്ഷാടനം ചെയ്യരുത്.

716 - കബീർ പറയുന്നു: ഹൃദയത്തിൽ പ്രേമരസം ഇല്ലാത്തതും,
നാവിനാൽ രാമനാമം ജപിക്കാത്തതും, ആയ ജീവിതം വ്യർത്ഥമാണ്.

717 - കബീർ പറയുന്നു: സജ്ജനങ്ങളോട് സഹവാസം ചെയ്യ,
ദുർജ്ജനങ്ങളോട് അടുക്കരുത്,
ദുർജ്ജനങ്ങളോടുള്ള സഹവാസത്താൽ,
മനസ്സമാധാനവും, ധനവും നഷ്ടമാവുന്നു.

718 - കബീർ പറയുന്നു: മനുഷ്യൻ സുഖം നേടുവാൻ പ്രേമിക്കുന്നു;
പക്ഷെ, അവന്റെ വശമുള്ള സുഖവും മറഞ്ഞുപോവുന്നു;
അവന്റെ ഗതി, പെരുച്ചാഴിയെ പിടിച്ച പാമ്പിന്റെ പോലെയാവുന്നു.

719 - കബീർ പറയുന്നു: മരം വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോവുകയില്ല;
കാരണം, വെള്ളത്തിന് മരത്തോടുള്ള പ്രീതിയാലാണ്.
വെള്ളത്തിന് അറിയാം, മരത്തെ വളർത്തിയത് വെള്ളം ഒഴിച്ചിട്ടാണ്.
ഇതേപോലെ സജ്ജനങ്ങളും, അവരുടെ പ്രീതി
അന്ത്യസമയം വരെ നിലനിർത്തുന്നു.

720 - കബീർ പറയുന്നു: ചന്ദനമരത്തെ ചുറ്റിക്കിടന്നിരുന്നാലും,
സർപ്പത്തിന്റെ ശരീരത്തിൽ ചന്ദനത്തിന്റെ മണം കേറുകയില്ല;
സർപ്പത്തിന്റെ ശരീരം മുഴുവനും വിഷം നിറഞ്ഞിരിക്കുമ്പോൾ,
ചന്ദനമരത്തിന്റെ സുഗന്ധം എങ്ങനെ കേറും?

721 - കബീർ പറയുന്നു:
ജീവൻ, യൌവനം, രാജപദവി എന്നീ മൂന്നും ശാശ്വതമല്ല;

സത്സംഗത്തിൽ പോവാൻ തുടങ്ങിയ ദിവസം മുതൽക്ക്,
ജന്മ സാഫല്യം ലഭിക്കാൻ തുടങ്ങും.

722 - കബീർ പറയുന്നു: നിരപേക്ഷിക്ക് ഭക്തിയും,
നിർമ്മോഹിക്ക് ജ്ഞാനവും, നിർദ്വന്ദിക്ക് മുക്തിയും,
നിർലോഭിക്ക് മോക്ഷവും, ഈശ്വരകൃപയാൽ ലഭിക്കുന്നു.

723 - കബീർ പറയുന്നു: വിഷയവാസനകളെ ത്യജിച്ച്,
ഗുരുഭക്തിയിൽ ലയിക്കുന്നത് കഠിനം തന്നെ;
ഈ മനുഷ്യ ശരീരവും, അതിലുള്ള ആനന്ദവും,
വീണ്ടും വീണ്ടും കിട്ടുകയില്ല.
അടുത്ത ജന്മം, ഇതിനേക്കാളും നല്ലതാവാൻ, ഗുരുഭക്തി വേണം.

724 - കബീർ പറയുന്നു:
മോഹ-ബന്ധനങ്ങളെ ത്യജിച്ച്, ഗുരുഭക്തിയിൽ ലയിക്ക;
നിന്റെ മനോരമങ്ങളെല്ലാം പൂർണ്ണമാവും.
ഏതു ഭക്തൻ സംസാരമായ വലയിൽ കുടുങ്ങാതിരിക്കുന്നുവോ,
ആ ഭക്തൻ മോക്ഷം പ്രാപിക്കുന്നു.

725 - കബീർ പറയുന്നു: ഭക്തിയിലും, വേഷത്തിലും ഉള്ള വ്യത്യാസം,
ആകാശവും ഭൂമിയും തമ്മിൽ ഉള്ളതു പോലെയാണ്;
ഭക്തൻ ഗുരു ചരണങ്ങളിൽ ലയിച്ചും,
വേഷധാരി വിഷയ-വാസനകളിൽ മുഴുകിയും ഇരിക്കും.

726 - കബീർ പറയുന്നു: ഭക്തിയാലേ മുക്തി ലഭിക്കുകയുള്ളൂ;

വേറെ ഉപായങ്ങളെല്ലാം നിഷ്ഫലം.

ഗുരുവിന്റെ സദുപദേശങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കുന്നവൻ,
സത്സംഗത്തിന്റെ പൂർണ്ണ ഫലങ്ങൾ നേടുന്നു.

727 - കബീർ പറയുന്നു: വിവേകം ഉള്ളവൻ സന്താനങ്ങളുടെ
വചനങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കുകയും, വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യും;
ഗുരുവിനെ ബഹുമാനിക്കുന്നവൻ, ഭവസാഗരം കടക്കും;
അജ്ഞാനി മോഹ-മായാകളുടെ ഒഴുക്കിൽ നഷ്ടമാവും.

728 - കബീർ പറയുന്നു: ഹെ, പ്രാണി, മോക്ഷം വളരെ ദൂരത്തിലാണ്;
നിന്റെ അന്ത്യസമയവും അടുത്തു വരുന്നു.
വന്നു-പോവുന്നവരിൽ ആശയം വെച്ചിരുന്ന വേശ്യാ,
അവസാനം വന്ധ്യ ആയി മരിച്ചു.

729 - കബീർ പറയുന്നു: സമയത്തിന്റെ പ്രഭാവത്താൽ,
ജീവികൾ ലോകത്തിൽ വരുന്നു;
സമയത്തിന്റെ പ്രഭാവത്താൽ,
ജീവികൾ ലോകത്തിൽ നിന്ന് മറയുന്നു.
കാലം (സമയം) സൃഷ്ടിക്കുന്നു, കാലം (യമൻ) സംഹരിക്കുന്നു.

730 - കബീർ പറയുന്നു: മോഹ-ബന്ധനങ്ങളെ ത്യജിച്ച്,
ശുദ്ധ മനസ്സോടെ സംസാരത്തിൽ വസിച്ചാൽ,
ആരും നിന്നെ ബന്ധിക്കുകയില്ല;
ശിരസ്സിൽ ഭാഡ്യങ്ങൾ ഒന്നും എടുക്കാതെ പോവുമ്പോൾ,
ചുങ്കം വസൂലിക്കുകയില്ലല്ലോ.

731 - കബീർ പറയുന്നു: കൊട്ടാരത്തിന് ചുറ്റും യോദ്ധാക്കളും,
തനിക്കു ചുറ്റും അംഗരക്ഷകരും, കാവലിരുന്നിട്ടും,
കാലം (യമൻ) ആത്മാവിനെ തട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി;
കാലം അത്യധികം ദുഃഖവും, പ്രബലവും ആണ്.

732 - കബീർ പറയുന്നു: കാലം (യമൻ) നിന്റെ ശിരസ്സിനു മീതെ,
ആയുധധാരി ആയി കാത്തു നിൽക്കുന്നു;
എല്ലാ അഭിമാനങ്ങളും ത്യജിച്ച്, ജ്ഞാനതത്വം ഗ്രഹിക്ക.

733- കബീർ പറയുന്നു: ഹെ, പ്രാണി, അധികം ശാഠ്യം പിടിക്കേണ്ടാ;
ശാഠ്യം പിടിച്ചാലും, പ്രയോജനം ഇല്ല.
കരിമ്പടം മഴയിൽ നനഞ്ഞു കൊണ്ടേയിരുന്നാൽ,
അതിന്റെ ഘനം വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടേയിരിക്കും.

734 - കബീർ പറയുന്നു: രത്നങ്ങൾ നിറച്ച പെട്ടിയെ തുറന്ന് തുറന്ന്,
എല്ലാവർക്കും കാണിക്കേണ്ടാ;
രത്ന വ്യാപാരിക്കു കാണിച്ചാൽ,
അതിന്റെ യഥാർത്ഥമായ വില അറിയാം.
ജ്ഞാനത്തിന്റെ സംഗ്രഹവും ഇതുപോലെ തന്നെ.

735 - കബീർ പറയുന്നു: പഠിപ്പം, എഴുത്തും, അറിവും, ചാതുര്യവും,
എല്ലാം സഹജമായി ലഭിക്കും;
പക്ഷെ, വിഷയവാസനകളെ വേരൊടെ പിഴുതെടുക്കുന്നതും,
മനസ്സിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതും, വളര കഠിനമാണ്.

736 - കബീർ പറയുന്നു: ഹെ, മുക്തി ലഭിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നവരേ,
പൊതുജനങ്ങൾ പോലെ, സംസാരബന്ധനങ്ങളാൽ ബന്ധിതരാവരുത്;
ഉപ്പില്ലാത്ത ആട്ടക്ക് (ഗോതമ്പു പൊടി), തുചിയില്ലാത്തതുപോലെ,
അമൃദ്യമായ നിൻറെ ശരീരം, ഭജനം ഇല്ലെങ്കിൽ, നഷ്ടമാവുന്നു.

737 - കുത്തിക്കിളക്കലും, കാട് വെട്ടിത്തെളിക്കലും, ഭൂമി സഹിക്കുന്നു;
ദുർവ്വചനങ്ങളേയും, സാധു-സന്ത് സഹിക്കുന്നു;
പൊതുവെ ജനങ്ങൾ, ഇവയൊന്നും സഹിക്കാതെ കോപിക്കുന്നു.

738 - കബീർ പറയുന്നു: ദുർബുദ്ധിരൂപത്തിലുള്ള വില്ലിൽ,
ദുർവ്വചനങ്ങളായ ബാണങ്ങളെ കേററി,
അജ്ഞാനികൾ എല്ലാവരുടേയും ചെവികളിൽ എയ്ത്,
മനസ്സിനേയും, ശരീരത്തിനേയും പീഡിപ്പിക്കുന്നു.

739 --കബീർ പറയുന്നു:
എല്ലാ സമയത്തും മധുരവും, ശാന്തവും ആയ വചനങ്ങൾ പറയു;
അഹങ്കാരത്തെ മനസ്സിൽ കടത്താതെ ഇരിക്ക.
നിൻറെ മിത്രവും, നിൻറെ ശത്രുവും, നിൻറെ മനസ്സിൽ തന്നെ ഉണ്ട്.

740 - ഗോവിന്ദിൻറെ (ഈശ്വരൻറെ) ചരണകമലങ്ങളിലും,
എല്ലാ സത്ഗുരുക്കളുടേയും, ഭാവിയിൽ വരുന്ന സത്ഗുരുക്കളുടേയും,
ചരണങ്ങളിലും, ഞാൻ സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരിക്കുന്നു.
എൻറെ മനസ്സിനെ ഇരുട്ടിൽ നിന്ന് അകറ്റി,
പ്രകാശത്തിലേക്ക് നയിക്കാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

741 - ഗോവിന്ദിന്റെ ഈ ലോകത്തിലെ സൃഷ്ടികളെല്ലാം,
ഞാൻ, എന്റെ മാംസചക്ഷുക്കളാൽ കാണുന്നു;
സത്ഗുരു എന്റെ ജ്ഞാനചക്ഷുക്കളെ തുറന്ന്,
എന്നെ ഭക്തിഭാവത്തിലേക്ക് നയിച്ച്,
സംസാരസാഗരം കടക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗദർശനം തന്നു.

742 - ഹേ, സത്ഗുരോ, എന്റെ സർവ്വസ്വവും അങ്ങേക്ക് സമർപ്പിക്കുന്നു;
അങ്ങയുടെ സദൃപദേശങ്ങളാൽ, മനുഷ്യത്വത്തിൽ നിന്ന്,
ദൈവത്വത്തിലേക്ക് കടക്കുവാൻ ശിഷ്യർക്ക് സാധിക്കുന്നു.

743 - ശരീരവും, മനസ്സും ഗുരുസേവയിൽ ഇരുത്തുന്നത് സാധാരണമാണ്;
അന്തഃകരണത്തെ ഗുരുവിന് സമർപ്പിക്കുന്നതാണ് സർവ്വോത്തമം.

744 - ഇഹലോകത്തിൽ കാണുന്നതെല്ലാം നശ്വരം;
ഗുരു ഉപദേശിക്കുന്ന ജ്ഞാനവും, ഈശ്വരഭക്തിയും ശാശ്വതം.

745 - സത്ഗുരു, ജ്ഞാന രൂപമായ ബാണങ്ങൾ എയ്ത്,
എന്റെ മനസ്സിനെ മോഹ-മായകളിൽ നിന്ന് മുക്തമാക്കി;
സത്ഗുരു, ശബ്ദ രൂപമായ ബാണങ്ങൾ എയ്ത്,
എന്റെ മനസ്സിലെ അജ്ഞാനമായ അന്ധകാരം അകറ്റി,
സത്യവും, ജ്ഞാനവുമായ പ്രകാശം വരുത്തി.

746 - രത്നവ്യാപാരി, രത്നങ്ങളെ പ്രകൃതിയിൽ ഉള്ളതോ,
കൃത്രിമങ്ങളോ, എന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നതുപോലെ,

സത്ഗുരുവും, സംസാരസാഗരത്തിൽ നിന്ന്,
ഉത്തമ ശിഷ്യരെ തിരഞ്ഞെടുത്ത്,
സന്മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നു.

747 - സത്ഗുരുവായ മഹാൻ യോദ്ധാവിന്ന് സമമായി ആരുമില്ല;
ശബ്ദരൂപമായ ബാണങ്ങളാൽ, ഗുരു എന്റെ ശരീരത്തെ തുളച്ച്,
വിഷയ-വാസനകളെ പുറം തള്ളി.
ജ്ഞാനരൂപമായ അമൃതം തന്ന്, മനസ്സിനെ നിർമ്മലമാക്കി.

748 - ഹൃദയത്തിൽ ഗോവിന്ദനെ സ്ഥാപിച്ചാൽ, മുക്തി മാർഗ്ഗം കാണും;
ഇനി ഭക്തിയിൽ ലയിച്ച്, ഗോവിന്ദനെ എപ്പോഴും ഓർമ്മിക്കണം;
അന്തിമ ശ്വാസം ഗോവിന്ദനോട് ചേരണം.

749 - ഗോവിന്ദനോടുള്ള പ്രേമത്തിൽ ലയിച്ചും,
അവനെ സേവിക്കുന്നത് ജീവിതത്തിന്റെ ലക്ഷ്യവും ആക്കിയാൽ,
നിർഭയമായി മുന്നോട്ടു പോവൂ, ശരീരത്തിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കേണ്ടാ;
ഗുരു-ജ്ഞാനമായ അമൃതപാനം ചെയ്ത ജീവാത്മ മോക്ഷം നേടുന്നു.

750 - ഓരോ ക്ഷണവും ഗോവിന്ദനോടുള്ള പ്രേമത്തിൽ മഗ്നമായി,
സംസാരബന്ധനങ്ങളിൽ ഞാൻ ഇടപെടുന്നില്ല.
ഹേ, ഗോവിന്ദാ, നിന്റെ നാമസ്മരണം ചെയ്താൽ,
സംസാരസാഗരത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോവുകയില്ലല്ലോ.

751 - ഹേ, ഗോവിന്ദാ, അഗാധ നിദ്രയിൽ നിന്നെ സ്വപ്നത്തിൽ കാണണം;
ഉണർന്നിരിക്കുമ്പോൾ നിന്റെ നാമം, സ്മരിക്കണം, ജപിക്കണം;

നിന്നെ കാണുന്നതിനായി കാത്തിരുന്ന് കാത്തിരുന്ന്,
എന്റെ നേത്രങ്ങൾ ക്ഷീണിച്ചു പോയി;
ഹേ, ഗോവിന്ദാ, ദിനം പ്രതിദിനം, നിന്നോടുള്ള പ്രേമം വർദ്ധിക്കുന്നു.

752 - ഏതു വനത്തിൽ സിംഹം തുടങ്ങി മൃഗങ്ങൾ നടക്കുന്നില്ലയോ,
പക്ഷികൾ പറക്കുന്നില്ലയോ, പകലിൽ സൂര്യന്റെ ചൂടും,
രാത്രിയിൽ ചന്ദ്രന്റെ ശീതള രശ്മികളും തട്ടുന്നില്ലയോ,
അങ്ങനത്തെ അഗമ്യ വനത്തിൽ ജ്ഞാനി-ധ്യാനികൾ
തപസ്സു ചെയ്യുന്നതുപോലെ, ഞാനും ഏകാഗ്രതയോടെ,
ഹേ, ഗോവിന്ദാ, അങ്ങയെ സ്മരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കണം.

753 - ജിജ്ഞാസു ഭക്തർ, തങ്ങളുടെ ശരീരമായ കമണ്ഡലത്തിൽ,
ഭക്തി-പ്രേമ രൂപമായ പവിത്ര ജലം നിറച്ച്, കുടിക്കുന്നു;
എത്ര കുടിച്ചാലും, ഈശ്വരഭജനമായ ദാഹം ശമിക്കുന്നില്ല.
ഈശ്വരസ്മരണം-ഭജനത്തിന്റെ മഹിമ അപാരം തന്നെ.

754 - സ്വപ്നത്തിൽ സത്ഗുരുവിനെ കണ്ടു; അദ്ദേഹം എന്നെ ഉണർത്തി;
പേടിച്ച് വിറച്ചു, എന്റെ കണ്ണുകൾ തുറക്കുന്നില്ല;
ആ സ്വപ്നം പിന്നേയും വരാതിരിക്കണം.
{ സത്ഗുരു എന്നെ അന്ധകാരത്തിൽ നിന്ന്,
പെട്ടെന്ന് പ്രകാശത്തിലേക്ക് ആക്കി;
പ്രകാശത്തെ പരിചയം ഇല്ലാത്തതിനാൽ, ഞാൻ പേടിച്ച് വിറച്ചു. }

755 - ഗോവിന്ദനോടുള്ള പ്രേമത്തിൽ മഗ്നനായപ്പോൾ, ഞാൻ നിർഭയനായി;
മോഹ-മായാ ബന്ധനങ്ങൾ ഒഴിഞ്ഞ്, മനസ്സിലെ ഭ്രമവും അകന്നു;

വനങ്ങളിൽ എല്ലാം എന്റെ ശ്രീരാമനെ തേടിത്തേടി നടന്നു;
ശ്രീരാമൻ എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ വസിക്കുന്നത് അറിഞ്ഞില്ല.

756 - ഏതൊരുവന്റെ മനസ്സിൽ ദൃഢവിശ്വാസം ഉണ്ടോ,
സത്ഗുരു അവന്റെ കൂടെ എപ്പോഴും ഉണ്ട്;
കാലം, എത്ര വിഘ്നങ്ങൾ വരുത്തിയാലും,
സത്ഗുരുഭക്തിയിൽ ലയിച്ചവനെ ഇളക്കാൻ കഴിയുകയില്ല.

757 - രാമനാമത്തെ പ്രേമിക്കുന്നവൻ, സംസാരത്തിലെ
വിഷയവാസനകളിൽ ഇടപെടുന്നില്ല;
ആ ഭക്തന്റെ രാമനാമത്തിലുള്ള വിശ്വാസം,
അവനെ നരകത്തിൽ വീഴാതെ രക്ഷിക്കുന്നു.

758 - ശരീരത്തിന്റെ വിശപ്പും, ദാഹവും ചിന്തിച്ചുകൊണ്ട് വ്യസനിക്കേണ്ട;
സൃഷ്ടികർത്താവിനെ മനസ്സിൽ സ്മരിച്ച്, ശാന്തമായി ജീവിക്കു;
എല്ലാം സുഖപ്രദമാവും.

759 - ഹരിഭക്തർ ധനം കെട്ടിവെക്കുന്നില്ല;
വിശപ്പടക്കാൻ വേണ്ടിയേ ധനം ഉപയോഗിക്കുന്നുള്ളൂ;
ഹരിയുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ അവർ സതുഷ്ടരാണ്;
അത്യാവശ്യമുള്ളതെല്ലാം ഹരി കൊടുക്കുന്നതിനാൽ,
ധനം കെട്ടിവെക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യം ഇല്ലല്ലോ.

760 - കബീർ പറയുന്നു: നശ്വര വസ്തുക്കളെ പറ്റി ചിന്തിക്കേണ്ട;
ചിന്തിച്ചിട്ട് പ്രയോജനവും ഇല്ല;

പരമാത്മാവായ ഹരിയെ ചിന്തിക്ക, വേറൊന്നിനേയും വേണ്ടാ.

761 - മനസ്സിൽ വസിക്കുന്ന ചിന്താമണിയായ ഭഗവാനെ സ്മരിക്ക,
ധ്യാനിക്ക; ഈശ്വരചിന്തനം അല്ലാതെ, അന്യ വിഷയങ്ങളെ
ചിന്തിക്കുന്നവർ മൃഡരാണ്.

762 - വിധിച്ചതും, പ്രയത്നിച്ച നേടിയതും, ഈശ്വരന്റെ അനുഗ്രഹമാണ്,
അവയെല്ലാം ധർമ്മമാർഗ്ഗത്തിൽ ലഭിച്ചതാണ്,
കള്ളത്തരമായി നേടിയ ധനം, നിന്നെ ദുഃഖത്തിലേക്ക് നയിക്കും.

763 - ഭാഗ്യത്തിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നതിനെ,
ആർക്കും മാറുവാൻ കഴിയുകയില്ല;
ഒരു തോലയോളം കുറയ്ക്കുവാനോ,
ഒരു എളുപ്പമോ കൂട്ടുവാനോ കഴിയുകയില്ല.

764 - ആരുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഹരി വസിക്കുന്നുവോ,
അവന് ദുഃഖം എന്തിന് വരും?
പരമാത്മാവായ സമുദ്രത്തിന്റെ ഒരേ ഒരു തിരമാല,
അവന്റെ ദുഃഖങ്ങളെയെല്ലാം നാമാവശേഷമാക്കും.

765 - ശ്രീരാമനിൽ വിശ്വാസം ഉള്ള ഭക്തൻ,
രാമന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ ഉന്നതി പ്രാപിക്കുന്നു;
ആ ഭക്തൻ കർമ്മങ്ങളാൽ ബന്ധിതനാവുന്നില്ല;
രാമനാമം ആ ഭക്തനെ സംസാരസാഗരം കടത്തി വിടുന്നു.

766 - ഈശ്വരനിൽ പൂർണ്ണവിശ്വാസം ഉള്ളപ്പോൾ, ദുഃഖം അകന്നുപോവും;
ഈശ്വരനിലുള്ള പ്രേമാഗ്നിയിൽ, ശരീരവും, മനസ്സും, ആത്മാവും,
ആഹുതി ചെയ്താൽ, വിഷയവാസനകളിൽ നിന്ന് മുക്തി ലഭിക്കും.

767 - രാമൻ വിധിച്ചതെല്ലാം ഇപ്പോൾ അനുഭവിക്കണം;
രാമൻ വിധിക്കാൻ പോവുന്നതേ ഭാവിയിൽ കിട്ടുകയുള്ളൂ;
മൂന്നു കാലങ്ങളും രാമന്റെ അധീനത്തിലാണ്,
ശ്രീരാമനിൽ ദൃഢവിശ്വാസം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

768 - രാമൻ മുമ്പിൽ കൂലി തരുന്നു, പിന്നെ പണി എടുപ്പിക്കുന്നു;
{ ജനിക്കുന്നതിനു മുമ്പിൽ തന്നെ ജീവിയുടെ ഭരണ-പോഷണത്തിനു
ആവശ്യമായ വസ്തുക്കളെ (കൂലി) സംഭരിക്കുന്നു;
അതിനു ശേഷം ജീവി കർമ്മങ്ങൾ (പണി) ചെയ്ത്,
കർമ്മഫലങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നു };
രാമനിൽ എല്ലാം സമർപ്പിക്കുന്നതിൽ നഷ്ടം ഇല്ലല്ലോ.

769 - ചക്രവാക പക്ഷികൾ രാത്രി മുഴുവനും പിരിഞ്ഞിരുന്നാലും,
പുലർച്ചയായാൽ ഇണ ചേരുന്നു;
പക്ഷെ, ശ്രീരാമനിൽ വിശ്വാസം ഇല്ലാത്തവർ,
പകൽ ആയാലും, രാത്രി ആയാലും, ശ്രീരാമനെ സ്മരിക്കുന്നില്ല.

770 - ഈശ്വരനെ മറന്ന് ജീവിക്കുന്നവൻ, പകൽ ആയാലും,
രാത്രി ആയാലും, സ്വപ്നത്തിൽ പോലും, സുഖം അനുഭവിക്കുന്നില്ല;
വെയിലത്തായാലും, തണലത്തായാലും അവന് വിശ്രമം കിട്ടുകയില്ല.

771 - ഓ, രാമാ, അങ്ങയുടെ ദർശനത്തെ കാംക്ഷിച്ച് കാംക്ഷിച്ച്,
ദിവസങ്ങൾ നീങ്ങിപ്പോവുന്നു;
അങ്ങയുടെ ചരണങ്ങളിൽ ലയിക്കാതെ മനസ്സിൽ ശാന്തിയുമില്ല.

772 - പ്രഭ രാമന്റെ വിരഹത്തിൽ ദുഃഖിക്കുന്ന ജീവാത്മാവു പറയുന്നു:
"ഹേ, പ്രിയപ്പെട്ട രാമാ, എന്റെ വിളി കേൾക്കേണേ;
ജലത്തെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞ് മത്സ്യം എങ്ങനെ ജീവിക്കും?
അങ്ങയുടെ കൃപാകടാക്ഷം ഇല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ എങ്ങനെ ജീവിക്കും?"

773 - വിരഹാഗ്നിയിൽ ജലിക്കുന്ന ഭക്തനെ കണ്ട്, സായിരാം ഓടി വന്ന്,
ശീതളവും, നിർമ്മലവും ആയ പ്രേമ ജലം തെളിച്ച്,
ജലിക്കുന്ന വിരഹാഗ്നിയെ കെടുത്തി, ഭക്തനെ അനുഗ്രഹിക്കും.

774 - വിരഹിണിയാണെങ്കിൽ നീ എന്തിന് ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു?
നിന്റെ പ്രിയതമനോടു കൂടെ എന്തുകൊണ്ട് മരിച്ചില്ല?
നീ മൃഡരിലും, വലിയ മൃഡയാണ്;
പ്രഭ വിട്ടു പിരിഞ്ഞതിൽ പിന്നെ പശ്ചാത്തപിക്കുന്നല്ലോ.

775 - വിരഹാഗ്നിയിൽ ദേഹത്തിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും,
ദേഹം മുഴുവനും തപിക്കുന്നു;
പ്രിയതമൻ പ്രഭവിന്റെ വിധോഗത്തിൽ, ഹൃദയവും ശൂന്യമായി;
മൃത്യുവും വരാതെ ആയി.

776 - ഈശ്വരഭക്തി ലഭിക്കുവാൻ വിരഹമായ കമണ്ഡലു എടുത്തും,
കണ്ണുകൾ രണ്ടിലും വൈരാഗ്യമായ അശ്രു നിറച്ചും,

രാവും, പകലും ജീവാത്മാ നടക്കുന്നു,
ഈശ്വരദർശനത്തെ തേടിത്തേടി.

777 - വിരഹദുഃഖവും, വൈരാഗ്യവും അലൗകികവും,
അവർണ്ണനീയവും ആണ്,
താൻ രാത്രിയിൽ കണ്ട സ്വപ്നങ്ങളെ,
മൂകൻ പുലർച്ചയായാൽ പറയാൻ വയ്യാത്തപോലെ.

778 - വിരഹം വലിയ ശത്രുവാണ്,
ഹൃദയത്തിൽ ധൈര്യം നിർത്തുന്നില്ല;
മനസ്സിന് അനുകൂലമായ സ്നേഹി ലഭിക്കുന്നതുവരെ,
മനസ്സിനെ പീഡിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും.

779 - വിരഹം തന്റെ പ്രബലമായ സേനകളാൽ എന്നെ വളഞ്ഞിരിക്കുന്നു;
എന്നെ വിടുന്നുമില്ല, കൊല്ലുന്നുമില്ല;
അരിച്ച് അരിച്ച് എന്റെ ജീവനെ എടുക്കുന്നു.

780 - വിരഹത്തിന്റെ കോടാലി ശരീരത്തിൽ വീണപ്പോൾ,
തട്ടിയ വ്രണം ഉണങ്ങിയില്ല, മരണ ഭയവും ഇല്ല,
മോഹങ്ങളെല്ലാം അകന്നു, സത്ജ്ഞാനം ലഭിച്ചു.

781 - വിരഹിണി പറയുന്നു:
"ഹേ, പ്രഭോ, നിന്റെ വിരഹാഗ്നിയിൽ ഞാൻ ജലിക്കുന്നു;
ആ അഗ്നിയെ കെടുത്താൻ തടാകത്തിൽ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ,
എന്റെ വിരഹത്തെ കണ്ട്, തടാകജലവും ജലിക്കുന്നത് കണ്ടു;

നിന്റെ ദയയില്ലാതെ, ഈ വിരഹാഗ്നി കെടുകയില്ല".

782 - വിരഹം എന്നോടു പറയുന്നു: "എന്നെ ദൃഢമായി പിടിച്ചുരിക്ക;
ഞാൻ നിന്നെ ശ്രീരാമന്റെ ചരണകമലങ്ങളിൽ എത്തിക്കും."

783 - കബീർ പറയുന്നു: ഹാസ്യഭാവം ത്യജിക്ക, വ്യസനഭാവം വരിക്ക;
മരണത്തിന്റെ ഓർമ്മയിൽ വ്യസനിച്ചാലേ,
പ്രഭുവിന്റെ കാരുണ്യം ലഭിക്കുകയുള്ളൂ.

784 - കബീർ പറയുന്നു:
വിരഹാഗ്നിയിൽ ജലിക്കുമ്പോൾ, വൈദ്യനെ വരുത്തി;
വൈദ്യൻ നാഡി പരിശോധിച്ച്, ഉപദേശിച്ച ഔഷധങ്ങൾ,
രാമനാമ സ്മരണവും, രാമനാമ ജപവും!

785 - ഹേ, നാഥാ, എനിക്ക് അങ്ങയുടെ അടുക്കൽ വരാനും കഴിയുന്നില്ല,
അങ്ങയെ എന്റെ അടുക്കലേക്ക് വിളിക്കാനും കഴിയുന്നില്ല;
എന്നെ അസമർത്ഥ്യയായി കരുതി,
അങ്ങുന്ന് എന്നെ വിരഹതാപത്തിൽ തപിപ്പിക്കുന്നുവോ?

786 - വിരഹതാപത്തിൽ തപിക്കുന്ന എനിക്ക്,
അങ്ങുന്ന് മോക്ഷമോ, അങ്ങയുടെ ദർശനമോ തരേണമേ.
അഹോരാത്രം വിരഹാഗ്നിയിൽ തപിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ജീവിതം,
എനിക്ക് അസഹ്യമായിരിക്കുന്നു.

787 - കത്തുന്ന ഒരു മരക്കഷ്ണം കത്തി കത്തി കരി ആവും;

ഉണങ്ങാത്ത മരക്കഷ്ണം പോലെ എന്റെ ശരീരം,
വിരഹാഗ്നിയിൽ പുകഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

788 - വിരഹാഗ്നിയിൽ ശരീരവും, മനസ്സും, യൗവനവും കത്തിപ്പോയി;
ഈ വിരഹാഗ്നിയുടെ വേദന, വിരഹിണിക്കേ അറിയുകയുള്ളൂ;
അഗ്നിക്ക് എങ്ങനെ അറിയും?

789 - പ്രഭോ, അങ്ങയെ പ്രതീക്ഷിച്ച് പ്രതീക്ഷിച്ച്,
എന്റെ നയനങ്ങൾ ക്ഷീണിച്ചു പോയി;
അങ്ങയെ വിളിച്ച് വിളിച്ച്, എന്റെ നാവു വരണ്ടു പോയി.

790 - ഏത്തത്തൊട്ടിയിൽ നിന്ന് വെള്ളം ചോരുന്നതുപോലെ,
എന്റെ കണ്ണുകളിൽ നിന്ന് അശ്രുധാര പൊഴിയുന്നു;
പ്രിയതമയോട് ചേരുവാനുള്ള ആശയാൽ,
കുയിൽ കൂവിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് പോലെ.

791 - വിരഹി പറയുന്നു: "ഈ വിരഹവേദന ചിരിച്ചാൽ മറക്കുന്നില്ല,
കരഞ്ഞാൽ ശരീരം ക്ഷീണിക്കുന്നു;
മനസ്സിന് അകത്തു തന്നെ അടക്കി വെക്കണം;
ചിതൽ മരത്തിനെ അകത്ത് അകത്തായി തിന്ന്,
പൊള്ളയാക്കുന്നത് പോലെ.

792 - ഹേ, സ്വാമി, എന്റെ നേത്രങ്ങളെ ദിവസം തോറും
അങ്ങയെ ദർശിക്കാൻ അനുഗ്രഹിക്കേണു;
ഹേ, ഹരി, അങ്ങയുടെ ദർശനം ലഭിക്കുന്ന ആ ദിവസം,

എന്റെ ജീവിതത്തിൽ എന്ന് വരും എന്ന്, അങ്ങു തന്നെ പറയണം.

793 - ഹേ, പ്രഭോ, വെള്ളത്തിൽ ഉപ്പു അലിയുന്നതുപോലെ,
അങ്ങയുടെ നാമത്തിൽ എന്റെ മനസ്സ് അലിയണം;
ഈ വിരഹദുഃഖം എത്ര ദിവസം സഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം?

794 - പതിയുടെ (മോഹം) മരണം അനുഗ്രഹമായി വന്നു;
ദിവസംതോറും പുലർച്ചയായാൽ വഴക്ക് (ആഗ്രഹങ്ങൾ) കൂടുന്നു;
ബന്ധനങ്ങൾ ഒന്നും ഇല്ലാതെ, സുഖനിദ്ര (മനശ്ശാന്തി) ഇപ്പോൾ കിട്ടുന്നു.

795 - പ്രളഭക്തിയിൽ ലയിച്ച് ലയിച്ച്, ശരീരത്തിന്റെ പുഷ്ടി നഷ്ടമായി;
അസ്ഥിപഞ്ചരമായ ശരീരത്തിൽ കാക്കകൾ (മൃത്യു) കൂടു കെട്ടി;
എന്റെ നിർഭാഗ്യം, പ്രഭുവിന്റെ ദർശനവും ലഭിച്ചില്ല.

796 - ഓ, രാമാ, നിന്നെ തേടിത്തേടി എവിടെയെല്ലാം അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു,
ഒരിടത്തും കണ്ടുമുട്ടിയില്ലല്ലോ;
എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ഒളിച്ചിരുന്ന നിന്റെ കൌശല്യം അപാരം തന്നെ;

797 - ഒരു ഭക്ത വേറൊരു ഭക്തയോട് ചോദിച്ചു:
"അവിനാശി പ്രഭുവിന്റെ ശോഭയുടെ അനുഭവം എങ്ങനെയിരുന്നു?"
മറേവൾ പറഞ്ഞു: "അവർണ്ണനീയം, അഗമം, അഗോചരം".

798 - രാമഭക്തിയായ സത്യത്തിന്റെ മുമ്പിൽ
മനോ വികാരങ്ങൾ അകന്നുപോവും;
രാമഭക്തൻ ബന്ധനമുക്തനായി മോക്ഷ പദം പ്രാപിക്കുന്നു.

799 - സ്വർണ്ണവും, വെള്ളിയും തീയിലിട്ട് ശുദ്ധാവസ്ഥ പരിശോധിക്കുന്നു;
കാട്ടിൽ വളരുന്ന കുനിക്കുരുവാൽ അവയുടെ തൂക്കം നോക്കുന്നു;
കാരണം, എല്ലാ കുനിക്കുരുക്കളുടെയും തൂക്കം സമമാണ്.

800 - സ്വർണ്ണം-വെള്ളിയുടെ തൂക്കം നോക്കാൻ കുനിക്കുരു ഉപയോഗിക്കാം;
പക്ഷേ വില മതിക്കാൻ പറ്റുകയില്ല;
തീയിലിട്ടാൽ സ്വർണ്ണവും, വെള്ളിയും ശുദ്ധമാവുന്നു;
കുനിക്കുരു കത്തി ചാരമാവുന്നു.

801 - ഈശ്വരന്റെ ശോഭ അനുപമമാണ്,
എവിടെ നോക്കിയാലും ആ ശോഭ കാണുന്നു;
പ്രഭവിന്റെ സൗന്ദര്യ-ശോഭയിൽ ഞാൻ മഗ്നനായി,
എന്റെ മനസ്സിൽ പ്രകാശവും ലഭിച്ചു.

802 - എവിടെ സന്ത് ജനങ്ങളെ ആദരിക്കുന്നുവോ,
അവിടെ ഞാൻ വസിക്കുന്നു;
സുഖ-ദുഃഖങ്ങൾ അവിടെയില്ല;
എല്ലാ ദിവസങ്ങളും ഒരേ പോലെ ഇരിക്കുന്നു.

803 - എവിടെ ഈശ്വരജ്ഞാനത്തിന്റെ വിശാലമായ ജലാശയം ഉണ്ടോ,
അവിടെ ഞാൻ വസിക്കുന്നു;
ആ ഈശ്വരത്വം അനശ്വരമാണ്,
അതിനെ ഗ്രഹിക്കുന്ന ജീവാത്മാ ജനന-മരണ ചക്രം അനുഭവിക്കുന്നു.

804 - എവിടെ ഈശ്വരജ്ഞാനമായ ഹർഷോല്ലാസങ്ങൾ
സർവ്വ ഋതുക്കളിലും ഉണ്ടോ, അവിടെ ഞാൻ വസിക്കുന്നു;
രോഗ-ശോക-ഭയം ഇല്ലാതെ, ഹൃദയത്തിൽ പ്രേമകമലം വികസിച്ചു,
ജ്ഞാനത്തിന്റെ പ്രകാശം വ്യാപിക്കുന്നു.

805 - എവിടെ ജാതി-നിറം-കലം എന്നീ ഭേദങ്ങൾ ഇല്ലയോ,
അവിടെ ഞാൻ വസിക്കുന്നു;
അവിടെ ജ്ഞാനം ജ്ഞാനത്തോടു ചേരുന്നു;
ദേഹം ദേഹത്തോടു ചേരുന്നില്ല.

806 - അന്ത്യസ്ഥയം എവിടെ പോകണമോ, ആ ദേശം ധന്യമാണ്;
അവിടെ ഗ്രാമം, നഗരം, വീഥികൾ ഒന്നുമില്ല;
നടക്കുവാൻ കാലുകളുടേയും ആവശ്യമില്ല;
ആ ദേശത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനാണ്, നിരാകാരനായ സത്യപുരുഷൻ.

807 - ഉപ്പ് വെള്ളത്തിൽ അലിഞ്ഞതിൽ പിന്നെ,
എത്ര പ്രയത്നിച്ചാലും, വേർതിരിച്ച് എടുക്കാൻ കഴിയുകയില്ല;
അതേപോലെ, മനസ്സ് ഈശ്വരസ്വരൂപത്തിൽ ലയിച്ചാൽ,
മൃത്യുവും മൌനം വരിക്കുന്നു.

808 - ഈശ്വരജ്ഞാനം വരുമ്പോൾ, ശരീരമായ ക്ഷേത്രത്തിൽ
പ്രേമത്തിന്റെ പ്രകാശം പൂർണ്ണമായി നിറയുന്നു;
എല്ലാ സംശയങ്ങളും നീങ്ങി, മനസ്സും നിർഭയമായി,
ഈശ്വരചൈതന്യവും, ഈശ്വരഭക്തിയും ലഭിക്കുന്നു.

809 - അഹങ്കാരം നീങ്ങിയതിൽ പിന്നെ, മനശ്ശാന്തി ലഭിച്ചു,
വികാരങ്ങളിൽ നിന്ന് മുക്തിയും ലഭിച്ചു;
ഹേ, സത്ഗുരോ, അങ്ങയെ അല്ലാതെ വേറൊരു ആശ്രയവും ഇല്ല.

810 - കബീർ പറയുന്നു: പ്രഭവിന്റെ ഭവനത്തിൽ
ജലം, വായു, ഭൂമി, ആകാശം എന്നിവ ഒന്നുമില്ല, ശൂന്യമാണ്;
അവിടെ സത്-ജ്ഞാനി ജനങ്ങളുടെ ധ്യാനവും, ഭക്തിയും
നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ അഗമ്യമാണ്.

811 - ജ്ഞാനം, വിചാരം, വിവേകം എന്നിവ ഭക്തന്റെ മനസ്സിൽ വരുമ്പോൾ,
ഈശ്വരന്റെ ദയാ-ദാക്ഷിണ്യവും വരുന്നു;
പിന്നെ സുഖം, ആനന്ദം, ഹർഷോല്ലാസം വരും,
പരമാത്മാവിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യവും വരും.

812 - കബീർ പറയുന്നു: ഒരുവന്റെ ഒരേഒരു അവയവത്തെ നോക്കി,
അവന്റെ ഗുണങ്ങളെ അറിയാൻ കഴിയുകയില്ല;
പരമാത്മാവിന്റെ ജ്യോതി നയനങ്ങളിൽ ലയിച്ചാൽ,
അവന്റെ ജന്മം സഫലമായി വരും.

813 - പവിത്രവും, നിർമ്മലവും ആയ മനോവൃത്തി ആകാശത്തിൽ
ഉയർന്ന് ഉയർന്ന്, പരമേശ്വരന്റെ ചരണങ്ങളിൽ പതിച്ചു;
ഹരിദർശനം ലഭിച്ചു, ഹൃദയം പരമാനന്ദത്തിൽ മുഴുകി.

814 - മുത്തുച്ചിപ്പി ഇല്ല, സമുദ്രം ഇല്ല,
സ്വാതി നക്ഷത്രത്തിലെ മഴത്തുള്ളിയും ഇല്ല;

ആ മുത്ത്, പ്രഭഭക്തിയിൽ ലയിച്ച ഭക്തരുടെ
ഹൃദയമായ സമുദ്രത്തിൽ ജ്ഞാനരൂപത്തിൽ ഉണ്ടാവുന്നു.

815 - ദീനദയാലന്റെ ദർശനം കിട്ടി, ഹൃദയത്തിൽ പ്രഭ-ഭക്തി നിറഞ്ഞു;
ഇനി മമത എന്റെ മനസ്സിനെ അലട്ടുകയില്ല;
ഇപ്പോൾ ദുർവിചാരങ്ങളായ മുളളുകളും, കോമളമായ പുഷ്പങ്ങളായി.

816 - ജ്യോതിസ്വരൂപനായ ശ്രീരാമൻ, എല്ലാവരുടേയും ഹൃദയവാസിയാണ്;
അഗമ്യനായ അവനെ, സാമാന്യ ദൃഷ്ടിയാൽ കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല.

817 - കിണറിലായാലും, നദിയിലായാലും, മഞ്ഞുകട്ടിയാലായാലും,
വെള്ളം വെള്ളം തന്നെ;
പക്ഷേ, മുത്തുചിപ്പിക്ക് അകത്ത് വീണാൽ, മുത്താവുന്നു;
പിന്നെ വെള്ളം ആവുകയില്ല.
(പരമാത്മാവോടു ചേർന്ന ജീവാത്മാ, പിന്നേയും ജനിക്കുന്നില്ല.)

818 - മനുഷ്യരുടെ അംഗങ്ങളിലോ, ഇന്ത്രിയങ്ങളിലോ വ്യത്യാസം ഇല്ല;
വ്യത്യാസം അറിവിലാണ്; മൂഢനേയും, പണ്ഡിതനേയും,
തിരിച്ചറിയുന്നത് അവരുടെ അറിവിനാലാണ്.

819 - ശാന്തവും, കോമളവും, വിനമ്രവും ആയ സ്വഭാവം ഉള്ളവർ,
സന്തജനങ്ങൾക്ക് അധീനരാവുന്നു;
മത്സ്യം ജലത്തോടു ചേരുന്നതു പോലെ, അവർ ഈശ്വരനോടു ചേരുന്നു.

820 - കബീർ പറയുന്നു: ആദിയും, അന്ത്യവും, പരമാത്മാവു തന്നെ;

പറയുമ്പോഴും, കേൾക്കുമ്പോഴും രണ്ടായാലും.

വെള്ളം ഉറച്ച് മഞ്ഞുകട്ടി (ICE) ആവുന്നു;

മഞ്ഞുകട്ടി ഉരുകി വെള്ളം ആവുന്നു.

821 - രാമനാഥം മൂന്നു ലോകങ്ങളിലും വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു;
എല്ലാവരുടേയും ഹൃദയത്തിൽ അന്തർയ്യാമിയായി വസിക്കുന്നു;
ശാരീരിക ജ്ഞാനത്താൽ വളരെ അകലെ ആയാലും,
മാനസിക ജ്ഞാനത്താൽ അകത്തായും കാണപ്പെടുന്നു.

822 - എത്ര ഈശ്വരജ്ഞാനം ലഭിച്ചുവോ, അത്രയേ ഗുണവും;
മഞ്ഞുതുള്ളികൾ എത്ര നക്കിയാലും മതിയാവുകയില്ല;
വയറു നിറച്ച് വെള്ളം കുടിച്ചാലേ, ദാഹശമനം വരുകയുള്ളൂ.

823 - കബീർ പറയുന്നു: നല്ലവണ്ണം ആലോചിച്ചതിനു ശേഷമേ,
ഏതു വിഷയത്തെ പററിയും ഭാഷണം ചെയ്യാറുവൂ;
സാധു-അസാധുക്കളുടെ പരിചയം,
അവരുടെ ഭാഷണത്തിൽ നിന്നറിഞ്ഞ്,
അവരോട് ഉചിതം പോലെ ഇടപെടു.

824 - കബീർ പറയുന്നു: പുറമെനിന്ന് വന്നവരോട് നല്ലവണ്ണം ആലോചിച്ച്,
വർത്തമാനം തുടങ്ങണം; അവരുടെ മനസ്സിലെ വിചാരങ്ങൾ,
സാധാരണമായി വാർത്തകളിൽ കൂടെ പുറത്തു വരും.

825 - ആരായാലും, മുമ്പിൽ അവരുടെ ഭാഷണം ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾക്കണം;
പിന്നെ അവരോട് അനുകൂലമായ സംഭാഷണം തുടങ്ങൂ.

രത്തത്തിന്റെ തൂക്കവും, തിളക്കവും
രത്നവ്യാപാരികൾ നോക്കുന്നതുപോലെ,
സത്യ-അസത്യത്തിനെ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുകയില്ല.
ബുദ്ധിമാന്മാർക്കു പോലും എളുപ്പം കഴിയുകയില്ല.

826 - സത്ഗുണം അമൃലഗുമാണ്, ലക്ഷം പണം കൊടുത്താലും കിട്ടുകയില്ല;
പക്ഷേ, സത്ഗുണത്തെ കാംക്ഷിക്കുന്നവർ ഇല്ലെങ്കിൽ,
ചില്ലിക്കാശിനു പോലും വിലയില്ലാതാവുന്നു.

827 - ഏതൊരുവനേയും ഒരു പ്രാവശ്യം നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചാൽ മതി;
മണലിനെ എത്ര പ്രാവശ്യം ചലിച്ചാലും, മൃദലമാവുമോ?

828 - ജ്ഞാനികൾ അവരുടെ ജ്ഞാനത്താൽ ധനവാന്മാരാണ്,
സംസാരികൾ അവരുടെ കർമ്മങ്ങളാൽ തൊഴിലാളികളും;
ശരീരമായ കൂടയിൽ ആശാപാശങ്ങളായ ഭാരം നിറച്ച്,
നടന്ന് നടന്ന് അവർ ദുഃഖം അനുഭവിക്കുന്നു.

829 - കബീർ പറയുന്നു:
സംസാരത്തെ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്ന സന്തജനങ്ങൾ ധന്യരാണ്;
അവർ മനസ്സിന്റെ വികാസം വരുത്തുന്നു,
വിവേകമായ ഇലാസിൻ ശബ്ദ-സാരാംശങ്ങളെ തൂക്കി നോക്കുന്നു.

830 - ഗ്രഹിക്കാൻ ഇച്ഛയുള്ളവരോട് ഉപദേശിക്കു;
മറിച്ചാണെങ്കിൽ മുഷിച്ചൽ വരും.
കുരുന്ന് നീ കരയുന്നത് കാണാൻ കഴിയുകയില്ലല്ലോ.

831 - മുത്തുച്ചിപ്പിയിൽ നിന്ന് പുറത്തുവന്ന മുത്ത് തിളങ്ങുന്നു;
സത്സംഗത്തിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച സത്ജ്ഞാനം അമൃല്യമാണ്.

832 - ഹംസങ്ങളും (സജ്ജനങ്ങൾ), കൊറികളും (ദുർജ്ജനങ്ങൾ),
നിറത്തിൽ സമവും, മാനസരോവരിൽ വാസവും ആയിരുന്നാലും,
ഹംസങ്ങൾ മുത്തുകളേയും, കൊറികൾ മത്സ്യങ്ങളേയും തേടുന്നു.

833 - ചന്ദനമരം വിദേശത്തിൽ എത്തി;
എല്ലാവരും പ്ളാശ്ശമരം എന്ന് കരുതി;
അടുപ്പിൽ ഇട്ട് കത്തിച്ചപ്പോൾ വന്ന സുഗന്ധം, വിശ്വാസം വരുത്തി.

834 - കബീർ പറയുന്നു: സത്സംഗത്തിൽ ജ്ഞാനത്തിന്റെ ഭാഗ്യം തുറന്നു;
സജ്ജനങ്ങൾ നിമിഷ നേരത്തിൽ ജ്ഞാനരൂപങ്ങൾ വാങ്ങി;
ആരുടെ പണസഞ്ചിയിൽ കള്ളനാണയങ്ങൾ (അസത്യം)
ഉണ്ടായിരുന്നുവോ, അവരെല്ലാം വെറും കൈയോടെ തിരിച്ചുപോയി.

835 - കബീർ പറയുന്നു: കൽക്കണ്ടിനെ ഉപേക്ഷിച്ച്,
കല്ലുകളെ തിന്നുന്നവർ അജ്ഞാനികളാണ്;
രത്നതുല്യമായ ജ്ഞാനത്തെ, വിഷയ-വാസനകളായ മണലിൽ
ഉപേക്ഷിച്ച്, ജീവിതം മുഴുവനും പശ്ചാത്തപിക്കുന്നു.

836 - എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ വസിക്കുന്ന ഹരിയെ,
ഞാൻ പുറത്ത് തേടിത്തേടി നടക്കുന്നു;
അജ്ഞാനത്തെ പുതച്ചിരുന്നതിനാൽ,

എനിക്ക് ഹരിയെ കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

837 - ജീവന്റെ ധർമ്മം ജ്ഞാനമാണ്;
ഇതിനെ ഓർമ്മിച്ച് ഭ്രമം, ഭയം എന്നിവയെ മനസ്സിൽ നിന്ന് നീക്കണം;
സത്ഗുരുവിനെ പ്രാപിച്ചതിൽ പിന്നെ, സന്മാർഗ്ഗം നേടി,
സത്യമാർഗ്ഗത്തിൽ ചരിക്കണം.

838 - ആരുടെ നാലു കണ്ണുകളും (രണ്ട് ശരീരത്തിന്റെ, രണ്ട് മനസ്സിന്റെ)
നഷ്ടമായിരിക്കുന്നുവോ, അവൻ ദുർമാർഗ്ഗത്തിൽ ചരിക്കുന്നു;
അവന് നന്മ ചെയ്യുന്ന സന്ത് കിട്ടിയാലേ,
അവന് സന്മാർഗ്ഗത്തിൽ വരുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ.

839 - സൂര്യോസ്തമനം ആയി, രാത്രി വന്നു, പുലി പശുവിനെ പിടിച്ചു;
പശുവിന്റെ ആത്മാ മരിച്ചില്ല, പുലിയുടെ വിശപ്പടങ്ങി;
(ദിവസങ്ങൾ നീങ്ങിയപ്പോൾ, വാർദ്ധക്യം വന്നു;
മൃത്യുവായ പുലി ദേഹമായ പശുവിനെ തിന്നു;
ദേഹിയും, ദേഹവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധനം അകന്നു.)

840 - അഹങ്കാരം നീങ്ങിയപ്പോൾ, ഹരി മനസ്സിൽ വന്നു;
ഹരിയെ മറന്നാൽ സർവ്വസ്വവും നഷ്ടമാവും.
ഈ പ്രേമകഥ അവർണ്ണനീയമാണ്;
എന്നാലും അധികം മനുഷ്യർക്കും അവിശ്വസനീയമാണ്.

841 - മൃത്യുവിന്റെ ജ്വാല, സഞ്ചിയായ ശവത്തെ ദഹിപ്പിച്ചു;
തലയോടും, അസ്ഥികളും ജ്വാലയാൽ പൊട്ടി തകർന്നു പോയി;

ദേഹം ജ്വലിച്ച് ചാരമായി, ദേഹി പരമാത്മാവിൽ ലയിച്ചു.

842 - ഹൃദയമായ തടാകത്തിൽ ജ്ഞാനമായ അഗ്നി ജ്വലിച്ചപ്പോൾ,
കാമ-ക്രോധ-മദ-മോഹ-ലോഭ-മാത്സര്യങ്ങളെല്ലാം കത്തിപ്പോയി;
സൂര്യന്റെ ഉത്തരായണത്തിൽ മോക്ഷം ലഭിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ച്,
പൂജാ-പാരായണങ്ങൾ ചെയ്ത പണ്ഡിതർക്കും, ഒന്നും കിട്ടിയില്ല.

843 - ഹൃദയമായ സമുദ്രത്തിൽ ജ്ഞാനമായ അഗ്നി ജ്വലിച്ചപ്പോൾ,
ജീവന്റെ ആശങ്കയായ നദിയും കത്തി ചാരമായി;
മനോവൃത്തിയായ മത്സ്യം, പരമാത്മാവായ വൃക്ഷത്തിൽ കയറി;
കബീർ പറയുന്നു: ഓ, മനുഷ്യാ, ഉണരൂ, എഴുന്നേൽക്കൂ,
ഉറങ്ങാനുള്ള സമയം തീർന്നു, സ്മരണം ചെയ്യാനുള്ള സമയം വന്നു.

844 - മനോരൂപമായ പക്ഷി ആകാശത്തിൽ പറക്കുന്നു;
നശ്വരമായ ദേഹം അതിന് പരദേശമായി;
ശരീരവും, ഇന്ദ്രിയങ്ങളും ഇല്ലാതെ സുഖം അനുഭവിച്ച്,
ആത്മാവിന് മോക്ഷപ്രാപ്തി ലഭിച്ചു.

845 - മാതാ മരിച്ചാൽ ആദായം ഒന്ന്, പിതാ മരിച്ചാൽ ആദായം നാല്,
സഹോദരൻ മരിച്ചാൽ നഷ്ടം അനേകം;
ഇതാണ് കബീറിന്റെ വിചാരങ്ങൾ.
{മാതാ=മമത; പിതാ=അഭിമാനം; സഹോദരൻ=ഡെർയ്യം;
ആദായം ഒന്ന്=സംസാരബന്ധനമുക്തി;
ആദായം നാല്=അനേകം വികാരങ്ങൾ; നഷ്ടം=മനസ്ഥിതി.}

846 - ചില വൃക്കികൾ മൂന്നും പിന്നും ആലോചിക്കാതെ,
മനസ്സിൽ വിജയസ്വപ്നവും കണ്ടുകൊണ്ട്,
ദുഷ്ടവ്രത്തികളിൽ ഇറങ്ങുന്നു;
ചെമ്മരി ആട് ആനയോട് ഏറ്റുമുട്ടി, മണ്ണിൽ പുതഞ്ഞതു പോലെ.

847 - മമതയെ ത്യജിക്ക, അഹങ്കാരത്തെ അടക്ക,
വിഷയ-വാസനകളെ ഗ്രഹിക്കുന്ന ഇന്ത്രിയങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്ക,
ആത്മചിന്തനത്തിൽ മനസ്സിനെ നിർത്തു; അതാണ് ഉത്തമ മാർഗ്ഗം.

848 - എനിക്ക് ജന്മം തന്നവർ മരിച്ചു, ഞാനും മരിക്കും;
കാലാന്തരത്തിൽ എന്റെ പുത്ര-പൗത്രാദികളും മരിക്കും;
ഇത് മൃത്യു ലോകമാണ്, ഇവിടെ വന്നവരെല്ലാം ഒരു നാൾ മരിക്കും.

849 - കബീർ പറയുന്നു: ഹരിഭക്തിയിൽ മുങ്ങി, പരമാത്മാവിനെ സ്മരിച്ച്,
ഭക്തിരസം കുടിച്ചവന്റെ രോമ-രോമത്തിൽ പരമാത്മാ വസിക്കുന്നു;
ആ ആനന്ദം അമൂല്യവും, ദൈവീകവും ആണ്.

850 - ഹേ, ഭക്തജനങ്ങളേ, മനസ്സിലും, ശരീരത്തിലും ഉള്ള
ദുഷ്ടസ്വഭാവങ്ങളെ അകറ്റു;
പിന്നെ ഈശ്വരജ്ഞാനമായ അമൃതരസം കുടിക്കു;
എപ്പോൾ തന്റെ സർവ്വസ്വവും ഈശ്വരാർപ്പണമാക്കിയോ,
അപ്പോൾ മുതൽക്ക് ഈശ്വരകാരണ്യം ലഭിക്കുന്നു.

851 - സതിസ്ത്രീ പാതിവ്രത്യം പാലിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി,
തന്റെ പതിയുടെ ചിതയിൽ ദുഃഖനിശ്ചയത്തോടെ ജലിക്കുന്നു

ശരീരവും, മനസ്സും തന്റെ പതിക്ക് അർപ്പിച്ച്,
പതിപ്രേമമായ ഭക്തിയിൽ ഉറച്ചു നിൽക്കുന്നു.

852 - സതിസ്ത്രീ പാതിവ്രത്യത്തിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ചാൽ,
നീചജാതിയിൽ ചാരിത്ര്യം ഇല്ലാത്ത കുടുംബത്തിൽ ജനിക്കും;
യുദ്ധഭൂമിയിൽ നിന്ന് പുറം കാണിച്ച് ഓടിയ ശൂരവീര ഭടൻ,
നീചമായ മൃഗയോനികളിൽ ജന്മം എടുക്കും;
തന്റെ കർത്തവ്യത്തിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ച സാധു,
പാതാളലോകത്തിൽ വീണ്, ശിക്ഷകൾ അനുഭവിക്കും.

853 - സതീത്വത്തിന്റെ മഹത്വത്തിൽ ഉറച്ചുനിന്ന്,
സതി പൂർണ്ണ നിഷ്ഠയോടെ തന്റെ ധർമ്മം പാലിച്ച്,
തന്റെ പതിയുടെ കൂടെ ദേഹത്യാഗം ചെയ്തു;
ഇപ്പോൾ ഒരു അണുവിനുപോലും വ്യത്യാസം ഇല്ലാതായി.

854 - പതിയുടെ ചിതയിലെ അഗ്നിനാളങ്ങളെ കണ്ട് പിൻവലിച്ച സതിയും,
യുദ്ധഭൂമിയിൽ നിന്ന് തിരിഞ്ഞു നോക്കാതെ ഓടിയ ഭടനും,
പരോപകാരം ചെയ്യുന്നതിൽ ഇഷ്ടമില്ലാത്ത സാധുവും,
ലോകർക്ക് അധഃപതിച്ചവരായി കാണപ്പെടും.

855 - പതിവ്രതക്ക് പതി ഏകം, വ്യഭിചാരിണിക്ക് അനേകം;
പതിവ്രതയും, വ്യഭിചാരിണിയും എങ്ങനെ ചേർന്നിരിക്കും?

856 - പതിവ്രതക്ക് അംഗഭംഗി ഇല്ലെങ്കിലും, ആഭരണങ്ങൾ ഇല്ലെങ്കിലും,
അവൾ സഖികളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ, സൂര്യതേജസ്സോടെ കാണപ്പെടുന്നു.

857 - പതിവ്രത തന്റെ പതിയുടെ സേവയിൽ നിമഗ്നയും,
പതിയിൽ പൂർണ്ണവിശ്വാസം ഉള്ളവളായും ജീവിക്കുന്നു;
സ്വപ്നത്തിലും പരപുരുഷനെ മനസ്സിൽ വരുത്തുകയില്ല;
തന്റെ പ്രിയതമനെ ആശ്രയിച്ച് ജീവിക്കുന്നു.

858 - പതിവ്രതയുടെ നേത്രങ്ങളിൽ തന്റെ പതിയുടെ അല്ലാതെ,
പരപുരുഷന്റെ രൂപം വരുകയില്ല;
മനസാ-വാചാ-കർമ്മണാ പവിത്രയാണവൾ.

859 - പതിവ്രതയുടെ മനസ്സിൽ അഹോരാത്രം പതിയുടെ
രൂപവും, ധ്യാനവും ഇരിക്കുന്നതിനാൽ,
അവൾ ജീവിതം മുഴുവനും സുമംഗലി ആയിരിക്കുന്നു.

860 - പതിവ്രത തന്റെ പതിയുടെ സ്മരണത്തിൽ സ്ഥിരമായിരുന്ന്,
പതിയുടെ പ്രേമപാത്രമായി, പരമപദം പ്രാപിക്കുന്നു.

861 - പതിവ്രത തന്റെ പതിയോട് പറയുന്നു:
"ഹെ, പ്രാണനാഥാ, നീ എന്റെ നേത്രങ്ങളിൽ വരു,
ഞാൻ കൺപോളകളെ അടച്ച്, നിന്നെ രക്ഷിക്കാം;
ഞാൻ വേറെ ആരേയും നോക്കുകയില്ല,
നിനക്ക് വേറെ ആരേയും നോക്കുവാനും കഴിയുകയില്ല."

862 - കബീർ പറയുന്നു:
സമുദ്രത്തിലെ മുത്തച്ചിപ്പി എത്ര ദാഹിച്ചാലും,

സമുദ്രജലം കുടിക്കാതെ,
സ്വാതി നക്ഷത്രത്തിലെ മഴത്തുള്ളിയെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു.

863 - കബീർ പറയുന്നു: സമുദ്രത്തിൽ ജനിച്ച മുത്തച്ചിപ്പിയെ നോക്ക;
സമുദ്രജലം ഒരു തുള്ളി പോലും കുടിക്കുന്നില്ല;
സ്വാതി നക്ഷത്രത്തിലെ മഴത്തുള്ളിയെ ഗ്രസിച്ചു,
അമൃല്യമായ മുത്താക്കി, സമുദ്രത്തിന്റെ മഹത്വം രണ്ടിരട്ടി ആക്കുന്നു.

864 - തന്റെ ഇഷ്ടദേവതയുടെ നാമം ഉച്ചരിച്ചില്ലെങ്കിലും,
മനസ്സിൽ ഈശ്വരപ്രേമം സ്ഥിരമാക്കിയിരിക്കുന്നു;
പതിവ്രതസ്ത്രീയും പതിയുടെ നാമം പറയുന്നില്ലെങ്കിലും,
ശുദ്ധ മനസ്സോടെ പതിയെ സേവിക്കുന്നു.

865 - പതിവ്രതയുടെ ആഗ്രഹം: ' ഹെ, ഗുണവാനായ എന്റെ പ്രിയവരാ,
നീ എന്റെ ഇഷ്ടദേവത, ഞാൻ നിന്റെ പതിവ്രത നാരി;
നിന്റെ നിത്യ ദർശനത്താൽ, എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കണേ'.

866 - വിനയഭാവത്തോടെ പതിവ്രത പറയുന്നത്:
'നീയാണ് എന്റെ ഇഷ്ടദേവത, വേറെ ആരുമില്ല;
വേറൊരു ദേവതയും, നിനക്ക് തുല്യവും, സർവ്വസമ്പന്നനും അല്ല.'

867 - വിരഹദുഃഖത്തിൽ പതിവ്രത പറയുന്നത്:
' അഹോരാത്രം നിനക്ക് സമാനമായി വേറെ ആരുമില്ല;
എന്റെ നേത്രങ്ങളിൽ നീ വസിക്കുമ്പോൾ, നിറുക്ക് സ്ഥലം ഇല്ലല്ലോ.'

868 - പതിവ്രത പതിയോടു പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കുന്നു:
'എന്റെ മനസ്സിൽ നിന്നിലുള്ള പ്രേമം അല്ലാതെ
മറ്റൊന്നും ഇല്ലെന്നുള്ള സത്യം എത്ര പ്രാവശ്യം പറയണം?
സമയം എത്ര നീങ്ങിയാലും, നീ എന്റെ പ്രിയവരൻ തന്നെ.'

869 - ഒരു രൂപത്തിൽ ഈശ്വരനെ അറിയാത്തവൻ,
അനേകരൂപങ്ങളെ അറിഞ്ഞിട്ടെന്താ ഫലം?
ഈശ്വരന്റെ ഒരു ഒരു രൂപം, അനേകം രൂപങ്ങൾക്ക് തുല്യമാണ്.

870 - ഈശ്വരന്റെ ഒരു ഒരു രൂപത്തെ സേവിക്കുന്നത്,
ബഹു രൂപങ്ങളെ സേവിക്കുന്നത് പോലെയാണ്,
തോട്ടക്കാരൻ മരത്തിന്റെ വേരു മാത്രം നനക്കുന്നു;
മരം പുഷ്പിച്ച്, ഫലിച്ച്, തോട്ടക്കാരന് സന്തോഷം നൽകുന്നു.

871 - ഈശ്വരന്റെ അസംഖ്യം നാമങ്ങളിൽ ഒരു ഒരു നാമം സ്മരിക്കു;
ജപം, തപം, വ്രതം, തീർത്ഥാടനം എന്നിവയെ ഉപേക്ഷിച്ച്,
ജീവനെ ഈശ്വരചരണങ്ങളിൽ അർപ്പിക്കു, മുക്തി ലഭിക്കും.

872 - അബലയായ സ്ത്രീ പറയുന്നു:
പ്രേമവശയായി ഞാൻ എന്റെ സ്വാമിയുടെ നാമം ജപിക്കുന്നു;
അന്തർയ്യാമി ആയ എന്റെ സ്വാമിക്കേ,
ഉദ്ധാരണം ചെയ്യുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ.

873 - സത്ഗുണവതിയായ സ്ത്രീ, ആശകളെല്ലാം തൃജിച്ച്,
തന്റെ സ്വാമിയുടെ നാമം സർവ്വസമയവും ജപിക്കുന്നു;

അതിനാൽ അവളുടെ പ്രിയവർ സ്വാമി,
അവളെ ഒരു നിമിഷം പോലും വിട്ടുപിരിയുന്നില്ല.

874 - കബീർ പറയുന്നു:

ഹെ, സജ്ജനങ്ങളേ, നിങ്ങളുടെ ശരീരമായ ക്ഷേത്രത്തിൽ,
ഈശ്വരൻ അതിഥിയായി വസിക്കുന്നു;
വിവിധ രസങ്ങൾ നിറഞ്ഞതും, ഭക്തിമയവും ആയ ഭോജനം
സമർപ്പിച്ച്, അവന്റെ അനുഗ്രഹം നേടു.

875 - പക്ഷികളിൽ വെച്ച് ശ്രേഷ്ഠമായ ചാതകം,

എത്ര ദാഹിച്ചാലും, കിണർ, കുളം, നദികളിലെ വെള്ളം കുടിക്കാതെ,
സുരപതിയായ ഇന്ദ്രനെ ധ്യാനിച്ചും കൊണ്ട്,
സ്വാതി നക്ഷത്രത്തിലെ മഴത്തുള്ളിക്കു വേണ്ടി കാത്തുനിൽക്കുന്നു.

876 - വേടന്റെ ശരത്താൽ മുറിവേറു, ഗംഗാനദിയിൽ വീണ ചാതകം,

വായ് അടച്ചും, ആകാശത്തെ നോക്കിയും,
സ്വാതി നക്ഷത്രത്തിലെ മഴത്തുള്ളിയെ പ്രതീക്ഷിച്ച് പ്രാണൻ ത്യജിച്ചു;
എന്നാലും, പവിത്രമായ ഗംഗാജലം കുടിച്ചില്ല.

877 - ചാതകം തന്റെ സ്വഭാവത്തെ ത്യജിക്കുന്നില്ല;

ത്യജിച്ചാൽ അതിന്റെ ജീവൻ നിഷ്ഫലമാവുന്നു.
തന്റെ സ്വഭാവത്തെ ത്യജിക്കുന്നിനേക്കാളും ഉത്തമം,
നശ്വരമായ ശരീരത്തെ ത്യജിക്കുന്നതാണ്.

878 - അസ്ത്ര-ശസ്ത്രങ്ങളാൽ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നവൻ ശുരവീരനല്ല;

തന്റെ ധനങ്ങളെ ദാനം ചെയ്യുന്നതിലും,
സത്കർമ്മങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിലും, ആണ് ശുഭവീര്യം.

879 - മുറിവേറാവന്റെ വേദന മറ്റൊരു മുറിവേറാവനെ അറിയുകയുള്ളൂ;
ഈശ്വരപ്രേമം ആയ ബാണം, ഹൃദയത്തിൽ തറച്ചാൽ,
ഭക്തൻ ഈശ്വരനിൽ ലയിച്ചുപോവുന്നു.

880 - മനോവൃത്തിയെ കുതിരയാക്കി, ധ്യാനത്തെ കടിഞ്ഞാണാക്കി,
ഗുരുവിന്റെ ഉപദേശങ്ങളെ ചാട്ടയാക്കി,
സാധു-സന്ത് ജനങ്ങൾ പ്രഭുവിന്റെ സന്നിധിയിൽ എത്തുന്നു.

881 - ഭക്തൻ പറയുന്നു: 'എന്റെ മനസ്സിൽ ഒട്ടും സംശയമില്ല;
അഗാധമായ ഈശ്വരപ്രേമത്തിൽ ലയിച്ച്,
ഞാൻ കാമ-ക്രോധ വികാരങ്ങളോട് യുദ്ധം ചെയ്യും.

882 - ലോഭം, മോഹം, അഹങ്കാരം എന്നിവ നിനക്ക് ഒരിക്കലും ഗുണകരമല്ല;
ഓ, ഹരിഭക്താ, നീ കാട്ടിലെ സിംഹത്തെ പോലെ ജീവിക്കണം.

883 - കബീർ പറയുന്നു:
ഹേ, പ്രാണി, ഇങ്ങനെ നിർജ്ജീവമായി ഇരുന്നാൽ മുക്തി ലഭിക്കുകയില്ല;
ജീവിതത്തിന്റെ മൈതാനത്തിൽ ഇറങ്ങി,
നിന്റെ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുക്ക.

884 - കബീർ പറയുന്നു: വില്ലും, അമ്പും എടുത്ത്,
വേട്ടയാടാൻ ഇറങ്ങിയ വേടനെ പോലെ ജാഗ്രതയോടെ ജീവിക്ക;

ഭീരുവായി സംശയിച്ചു നിൽക്കുന്നത് അർത്ഥമില്ലാത്ത ജീവിതമാണ്.

885 - രണഭൂമിയിൽ ഉറച്ചുനിന്ന്, യുദ്ധം ചെയ്യുന്നവരാണ് ശൂരവീരന്മാർ;
പുറം കാണിച്ച് ഓടിപ്പോകുന്നവർ, ഒന്നിനും കൊള്ളാത്ത ഭീരുക്കൾ.

886 - ശൂരവീരന്മാർ അനേകം കാണുന്നു, മുറിവേററവരെ കാണുന്നില്ല;
മുറിവേററവർ തമ്മിൽ തമ്മിൽ കണ്ടുമുട്ടുമ്പോൾ,
രാമഭക്തി ദൃഢമാവുന്നു.

887 - കബീർ പറയുന്നു: കലിയുഗത്തിൽ ഒട്ടേറെ സ്ത്രീ-പുരുഷന്മാർ
അധികം ബന്ധങ്ങളും സ്വാർത്ഥപരമായി ചെയ്ത്, ദുഃഖിക്കുന്നു.
പക്ഷേ, രണ്ടു ഹൃദയങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധനം, ആനന്ദദായകമാണ്.

888 - ഗുരുഭക്തിയുമില്ല, ദൈവ ഭക്തിയുമില്ല, പതി ഭക്തിയുമില്ല;
വ്യഭിചാരിണി നിത്യാനിത്യം പുതിയ പുരുഷനെ തേടി,
നരകം അനുഭവിക്കുന്നു.

889 - വ്യഭിചാരിണി സ്ത്രീക്ക് തന്റെ ശരീരവും, മനസ്സും
നിയന്ത്രണത്തിൽ നിൽക്കുന്നില്ല;
പതിവ്രതാ ധർമ്മം ഇല്ലെങ്കിൽ, നാരീധർമ്മം നശിക്കുന്നു.

890 - വ്യഭിചാരിണി സ്ത്രീ തനിക്ക് ഭർത്താവുണ്ടെന്ന് പറയും;
പക്ഷേ അന്യപുരുഷരോട് കിടന്നുറങ്ങും.
അവളുടെ മനസ്സിൽ എപ്പോഴും ജാരൻ ഉള്ളപ്പോൾ,
ഭർത്താവ് എങ്ങനെ സന്തോഷമായിരിക്കും?

891 - വൃഭിചാരിണി സ്ത്രീ തന്റെ മനസ്സിൽ കപടഭാവം വെച്ച്,
വാർത്തകളാൽ പതിയെ പ്രശംസിക്കുന്നു;
ശരീരം പതിക്ക് അർപ്പിച്ചാലും, മനസ്സ് ജാരനിൽ പതിയുന്നു.

892 - കബീർ പറയുന്നു: മനസ്സിലാമനസ്സോടെ ശരീരം മാത്രം
അർപ്പിക്കുന്ന സ്ത്രീയെ, പതി തിരിച്ചറിയുന്നു;
പക്ഷേ സാമൂഹ്യ മർത്യാദയെ ഓർത്ത് മൗനം അവലംബിക്കുന്നു.

893 - കബീർ പറയുന്നു: പൂർണ്ണമനസ്സോടെ വൃഭിചാരം ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീക്ക്,
പരമാത്മാവിന്റെ ഭക്തിയും, അനുഗ്രഹവും കിട്ടുകയില്ല.

894 - സർവ്വശൃംഗാരങ്ങളും ചെയ്ത്, ശരീരത്തേയും, മനസ്സിനേയും
അലങ്കരിച്ച ഭംഗിയാക്കി;
പക്ഷേ പതിക്ക് സന്തോഷം വന്നില്ലെങ്കിൽ,
ചെയ്ത സർവ്വശൃംഗാരങ്ങളെല്ലാം വ്യർത്ഥമായല്ലോ.

895 - കബീർ പറയുന്നു:
കാമി-ക്രോധി-ലോഭികൾ ഭവസാഗരം തരണം ചെയ്യാം;
പക്ഷേ, സത്ഗുരുവിനെ മറന്ന്, അന്യരെ പുജിക്കുന്നവർക്ക്,
ഒരിക്കലും കഴിയുകയില്ല.

896- അജ്ഞാനവശാൽ ദേവിമാതാ, ശ്മശാനം, പിശാച്, ഭൈരവൻ,
ഭൂത-പ്രേതങ്ങൾ, ഹനമാൻ എന്നിവയെ പുജിക്കുന്നവർ,
പൂർണ്ണ ബ്രഹ്മമായ പരമേശ്വരനിൽ നിന്ന് വേർപെട്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ,

ജനന-മരണ ചക്രത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷ പ്രാപിക്കുന്നില്ല.

897 - സ്വർഗ്ഗം നേടുവാൻ എല്ലാവരും പ്രയത്നിക്കുന്നു,
പക്ഷേ അവിടെ എത്തുന്നവർ വിരളമാണ്,
കനകത്തേയും, കാമിനിയേയും, ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നാൽ,
അവിടെ ഒരിക്കലും എത്തുകയില്ല.

898 - കനകവും, കാമിനിയും, വലിയ ഖഡ്ഗങ്ങളാണ്,
ഹരിദർശനത്തെ ഇച്ഛിച്ചു, തപസ്സിരുന്നവരെ വ്യതിചലിപ്പിരിക്കുന്നു.

899 - കനകത്തേയും, കാമിനിയേയും വിലക്കി നിർത്തണം;
അവയിൽ നിന്ന് അകന്നും പോവണം;
ഗുരുവിന്റെറയും, ജ്ഞാനത്തിന്റെറയും ഇടക്ക് ഭാവഭേദം വരുത്തുന്നു;
മനസ്സിനെ വിഷയവാസനകളുടെ പൊടിപടലത്താൽ മൂടുന്നു.

900 - ഭാര്യ ആയാലും, വേശ്യ ആയാലും, സ്ത്രീ തന്നെ;
സ്ത്രീയിൽ അതിരുകവിഞ്ഞ ആസക്തി ദുഃഖത്തിന് കാരണമാവുന്നു;
അഗ്നി ഏതു തരത്തിലായാലും, തൊട്ടാൽ കൈ പൊള്ളുമല്ലോ.

901 - വിഷം തന്റെറതായാലും, അന്യന്റെറതായാലും, മരണം നിശ്ചയം;
കബീർ പറയുന്നു: ഭോഗ-വിലാസങ്ങളിൽ മുങ്ങിയാൽ,
രക്ഷ പ്രാപിക്കുന്നത് വളരെ കഠിനമാണ്.

902 - സ്ത്രീയെ നോക്കുകയും വേണ്ടോ, ചിന്തിക്കുകയും വേണ്ടോ;
കാമാസക്തിയായ വിഷം ദേഹത്തിലും,

ദുർവിചാരങ്ങളായ വിഷം മനസ്സിലും കേറുന്നു.

903 - നാരിയുടെ നയനങ്ങൾ മൂർച്ഛയുള്ള ചന്ദ്രൻമാണ്,
കടക്കണ്ണുകൾ കൊണ്ടുള്ള നോട്ടങ്ങൾ ആരേയും വഴി തെറ്റിക്കും.

904 - നാരി നരന്റെ സ്ത്രീയും, നരൻ നാരിയുടെ പുത്രനും ആണ്,
ഈ വാസ്തവത്തെ അറിഞ്ഞ്, ജ്ഞാനികൾ സന്യാസം വരിക്കുന്നു.

905 - പരനാരി മൂർച്ഛയുള്ള കത്തിയാണ്,
യോഗികൾ പോലും വിരളമായേ രക്ഷപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ;
അവൾ ചിരിച്ചാലും, കരഞ്ഞാലും ശരി, മനസ്സിൽ കുത്തും.

906 - പരനാരിയോടുള്ള സമ്പർക്കം മറച്ചുവെക്കാൻ കഴിയുകയില്ല;
ഒളിഞ്ഞിരുന്ന് വെള്ളള്ളി തിന്നാലും,
അതിന്റെ മണം എല്ലാ വശത്തും പരക്കുമല്ലോ.

907 - സ്ത്രീ ചെറിയവളായാലും ശരി, വലിയവളായാലും ശരി,
രണ്ടുപേരും വിഷ-വള്ളികളാണ്,
ശത്രുക്കൾ ദേഹത്തിനെ വ്രണപ്പെടുത്തുന്നു,
സ്ത്രീകൾ പുഞ്ചിരിയാൽ മനസ്സിനെ വ്രണപ്പെടുത്തുന്നു.

908 - സ്ത്രീകളെ അമ്മയെപ്പോലെയോ,
അനിയത്തിയെപ്പോലെയോ കാണണം;
ഏതൊരുവൻ സർവ്വസമയവും സ്ത്രീകളിൽ നിന്ന്
അകന്നിരിക്കുന്നുവോ, അവൻ കാമ-കൽപനകൾക്ക് ഇരയാവുന്നില്ല.

909 - അപ്സരയെപ്പോലെ സൗന്ദര്യവും, അംഗങ്ങളിലെല്ലാം സുഗന്ധവും,
അമ്മക്ക് സമാനമായ പ്രായവും ഉണ്ടെങ്കിലും,
നിർജ്ജനമായ സ്ഥലത്ത്, ആ സ്ത്രീയോട് ഏകാന്തമായി ഇരിക്കരുത്.

910 - കാരറ്റ വീശിയാൽ ദീപം അണയുന്നതുപോലെ,
സ്ത്രീയുടെ ശൃംഗാര ചേഷ്ടകൾ പുരുഷനെ ആപത്തിലാക്കുന്നു;
ശബ്ദങ്ങൾ സാധുവിന്റെ ധ്യാനത്തെ ബാധിക്കുന്നു;
അതുകാരണം സാധു മൌനം അവലംബിക്കുന്നു.

911 - എല്ലാ സ്ത്രീകളേയും ദുഃഖങ്ങളുടെ കാരണമായി കരുതേണ്ടാ;
സാധു-സന്തകൾക്കും,ഹരിഭക്തർക്കും സ്ത്രീയിൽ നിന്നാണ് ജനനം.

912 - പണ്ഡിതനും, തീപ്പന്തം പിടിക്കുന്നവനും,
മറുളളവർക്ക് പ്രകാശം കാണിച്ചാലും,
സ്വയം അന്ധകാരത്തിൽ നിൽക്കുന്നു.

913 - ഓ, പണ്ഡിതാ, നിന്റെ പുസ്തകങ്ങളെ തലയണയാക്കി ഉറങ്ങു;
അവയിലൊന്നും മനസ്സിലെ ദുഃഖങ്ങളെ അകറ്റി,
സുഖം തരുന്ന ജ്ഞാനമോ, ശബ്ദങ്ങളോ ഇല്ല.

914 - ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പഠിച്ച് പഠിച്ച്, ലോകം അവസാനിച്ചു,
പക്ഷേ ആരും പണ്ഡിതൻ ആയില്ല;
പ്രേമത്തിന്റെ രണ്ടര അക്ഷരം പഠിച്ചിരുന്നാൽ,
അവൻ പണ്ഡിതൻ ആയിരിക്കും.

915 - കബീർ പറയുന്നു: എഴുത്തും, വായനയും സംസാരിക്കുകയാണ്;
മനസ്സിൽ ജ്ഞാനവും, ജീവകാരുണ്യവും ഉണ്ടായാൽ,
ഈശ്വരപ്രാപ്തി എളുപ്പം ലഭിക്കും.

916 - ആദ്യം ഞാൻ വിദ്യയെ ആദരിച്ചു;
പിന്നെ യോഗ-സാധനയെ ഉത്തമമായി കണ്ടു.
രാമനാമത്തിലുള്ള പ്രേമം സർവ്വോത്തമമാണെന്ന്,
അവസാനം മനസ്സിലായി.

917 - കബീർ പറയുന്നു:
ബ്രാഹ്മണന്റെ കഥാപ്രവചനം കള്ളന്മാരുടെ തോണിയെ പോലെയാണ്,
അതിൽ ഇരിക്കുന്ന അജ്ഞാനികളേയും, മൃഗരേയും,
ആവശ്യം പോലെ എവിടേക്ക് വേണമെങ്കിലും കടത്തി വിടുന്നു.
പക്ഷേ ആ തോണി ഭവസാഗരം കടക്കുമോ?

918 - കലിയുഗത്തിൽ ബ്രാഹ്മണൻ വിദൂഷകനെ പോലെയാണ്,
അവന്ന് ദാനങ്ങൾ ചെയ്യരുത്,
പരിവാരം മാത്രമല്ല, യജമാനനേയും കൂട്ടി,
അവൻ നരകത്തിലേക്ക് പോവും.

919 - കലിയുഗത്തിലെ ബ്രാഹ്മണൻ, പഠിച്ചിട്ടുമില്ല, പഠിപ്പിക്കുന്നമില്ല;
ലവലേശം പോലും ഭക്തിയും ഇല്ല;
വിവാഹം, ശ്രാദ്ധം എന്നിവയെ നോക്കി,
യജമാനന്മാരുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ, വായം തുറന്ന് എത്തുന്നു.

920 - പഠിച്ച് പഠിച്ച്, ജീവിതം അവസാനിച്ചു,
വിഷയ-വാസനകൾ വളർന്നതേയുള്ളൂ;
ദുർബ്ബുദ്ധി വിതച്ച വിത്തുകളാൽ,
അമൃലയമായ വയൽ (ജീവൻ) തരിശുനിലമായി.

921 - വായിൽ വേദോച്ഛാരണം, കൈകളിൽ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ഭാഗ്യം,
ബുദ്ധിയിൽ രാമനാമം അറിയാത്ത അജ്ഞാനത;
ഓ, പണ്ഡിതാ, ഇത്രയും ഉള്ളപ്പോൾ ജീവിതം സഫലമാവുമോ?

922 - ഹർഷോല്ലാസത്തോടെ ഹരികീർത്തനം ചെയ്യുന്നു,
എന്നാലും, മനസ്സിലെ കാപട്യം നീങ്ങുന്നില്ല;
തനിക്കു തന്നെ അറിയാത്ത ജ്ഞാനത്തെ,
മറുളളവർക്ക് ഉപദേശിക്കുന്നു

923 - ഉണ്ണണം, കുടിക്കണം, ഉറങ്ങണം എന്നിവയിൽ മുഴുകി,
മിക്കവരും ഈശ്വരനിൽ നിന്ന് വിമുഖരായി ജീവിക്കുന്നു;
ബാല്യാവസ്ഥയിലെ മിത്രത്തെ (പരമാത്മാ) ത്യജിച്ച്,
വിഷയ-വികാരങ്ങളിൽ കുടുങ്ങി ജീവിക്കുന്നു.

924 - നക്ഷത്ര മണ്ഡലത്തിന്റെ നടുവിൽ ഇരുന്ന്,
ചന്ദ്രൻ ഗൌരവം നടിക്കുന്നു;
സൂര്യൻ ഉദിക്കുമ്പോൾ, നക്ഷത്രങ്ങൾ മറയുന്നു,
ചന്ദ്രന്റെ ഗൌരവമെല്ലാം നഷ്ടമാവുന്നു.

925 - കബീർ പറയുന്നു: ഈ സംസാരത്തിൽ ആരും ആരുടേയും സ്വാമിയല്ല;
സൃഷ്ടികർത്താവല്ലാതെ വേറൊരു സ്വാമി ഇല്ല;
ഈ സത്യം അറിഞ്ഞും കൊണ്ട്, സ്വാമിയായി നടിച്ചാൽ,
വളരെ കഷ്ടങ്ങൾക്ക് ഇരയാവും.

926 - കബീർ പറയുന്നു: വ്യാസമഹർഷിയുടെ ആസനത്തിൽ ഇരുന്ന്,
കഥ പറയുന്ന പണ്ഡിതൻ,
ഭാവാർത്ഥങ്ങൾ അറിയാതെ വ്യർത്ഥഭാഷണങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു;
ശ്രോതാക്കളെ മയക്കി, ദാന-ദക്ഷിണകൾ ശേഖരിക്കുന്നു

927 - കബീർ പറയുന്നു: ശിഷ്യനാവാൻ പോലും അർഹതയില്ലാത്തവൻ,
ഗുരു ആയാൽ, തന്റെ ശ്രോതാക്കൾക്ക് നൽകുന്ന ഉപദേശങ്ങൾ,
അർത്ഥശൂന്യമായിരിക്കും;
തനിക്കുള്ള ജ്ഞാനം തന്നെ ഉത്തമം അല്ലാത്തപ്പോൾ,
മറുവർക്ക് പകർന്നു കൊടുക്കുന്നതിൽ അർത്ഥമില്ലല്ലോ.

928 - നമ്മളെ വിമർശിക്കുന്നവൻ ദീർഘായുഷ്മാൻ ആവണം;
അവന്റെ വിമർശനങ്ങളാൽ നമ്മൾ,
സത്ഗുരുവിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ച് ജീവിക്കുന്നു.

929 - കബീർ പറയുന്നു: എന്നെ വിമർശിക്കുന്നവൻ മരിച്ചു;
അവനെപ്പോലെ ഒരു വിമർശകനെ തേടിത്തേടി കിട്ടിയില്ല.
ആരും എന്നെ വിമർശിക്കുന്ന ഭാരം എടുക്കുന്നതുമില്ല.

930 - ആരേയും നിന്ദിക്കാതെ, എല്ലാവരേയും സന്ത് എന്ന് വിളിക്ക;

സത്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്ത്, സംസാരസാഗരം തരണം ചെയ്ത്;
എല്ലാവരും ചേർന്ന് ഭഗവദ് ഭജനം ചെയ്ത്, ഈശ്വരകടാക്ഷം നേടൂ.

931 - സർവ്വേശ്വരനെ മറന്ന്, അന്യ ദേവി-ദേവതകളുടെ പ്രീതിക്കായി,
മദ്യ-മാംസങ്ങൾ അർപ്പിക്കുന്നവർ നരകത്തിൽ എത്തുന്നു.

932 - അജ്ഞാനം തന്റെ കറുപ്പു നിറത്തെ ത്യജിക്കുന്നില്ല,
മുത്ത് തന്റെ പ്രകാശത്തെ ത്യജിക്കുന്നില്ല,
ദുർജ്ജനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ കുടിലതയെ ത്യജിക്കുന്നില്ല,
സജ്ജനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ സത്വഭാവത്തെ ത്യജിക്കുന്നില്ല.

933 - ദുർജ്ജനങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന കരുണാഭാവത്തേക്കാളും,
സജ്ജനങ്ങൾ തരുന്ന പീഡകൾ നല്ലതാണ്;
സൂര്യന്റെ താപം അസഹനീയം ആവുമ്പോൾ,
മഴ വരുവാൻ ആശിക്കുന്നത് പോലെ.

934 - ഏതു കാരണത്താലും, ദുർജ്ജനങ്ങളുടെ സഹവാസം നേടരുത്;
ചളിയിൽ ഒരു കല്ല് എറിഞ്ഞാൽ,
സ്വന്തം ശരീരത്തിൽ ചളി തെറിക്കുന്നത് പോലെ ആവും.

935 - സൂര്യ-ചന്ദ്രന്മാർ ചലിക്കുന്നത് കാണുന്നില്ല;
വള്ളികളുടെ വളർച്ച കാണുന്നില്ല;
ഭക്തൻ ഹരിഭജനം ചെയ്യുന്നത് കാണുന്നില്ല;
ഇതെല്ലാം പ്രകൃതിയുടെ അസാധാരണ ലീലകളാണ്;
മനുഷ്യന് എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ല.

936 - ഒരുവൻ ഏതു വസ്തുവിന്റെ ഗുണം അറിയുന്നുവോ,
അവൻ ആ ഗുണം എടുക്കുന്നു;
കയ്യിൽ മാനുഷം തിന്നുന്നു, കാക്ക വേപ്പിൻപഴം തിന്നുന്നു;
ഇതേ പോലെയാണ് സജ്ജനങ്ങളും, ദുർജ്ജനങ്ങളും.

937 - സ്നേഹം, ക്രോധം, ചുമ, മദ്യപാനം എന്നിവയെ
എത്ര ശ്രമിച്ചാലും, മറച്ചുവെക്കാൻ കഴിയുകയില്ല;
അവസാനം എല്ലാവരുടേയും മുമ്പിൽ വരും.

938 - കബീർ പറയുന്നു: ഒന്നും ചെയ്തില്ല, ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ല;
എന്റെ ശരീരത്തിന് എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാനുള്ള ശക്തിയും ഇല്ല;
ഇന്നേവരെ ചെയ്തതെല്ലാം സർവ്വേശ്വരനാണ്;
സർവ്വേശ്വരന്റെ കൃപയാൽ ഞാൻ ജീവിക്കുന്നു.

939 - കബീർ പറയുന്നു: ഹേ, പ്രഭോ, ചെയ്തതെല്ലാം അങ്ങുനാണ്, ഞാനല്ല;
ഞാൻ ചെയ്തതായി പറഞ്ഞാലും, എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ വസിക്കുന്ന,
അങ്ങയുടെ പ്രേരണയാലാണ് ചെയ്യുവാൻ സാധിച്ചത്.

940 - അഭിമാനവശമായി ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമാവുകയില്ല;
സ്വാഭാവികശാന്തതയോടെ ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങൾ സഫലമാവും.
ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്താലെ കാര്യം സിദ്ധി ലഭിക്കുകയുള്ളൂ.

941 - കബീർ പറയുന്നു:
ഹേ, പ്രഭോ, ഇവിടെ ആഴമുള്ള കിണർ, അവിടെ വിശാലമായ തടാകം,

പത്തു ദിക്കുകളിൽ നിന്നും മോഹ-മായാത്രാപി സർപ്പത്തിന്റെ ചീറൽ;
ഈ ദുർഘടാവസ്ഥകളിൽ നിന്ന് രക്ഷിക്കുന്നത് അങ്ങുനാണ്.

942 - ഹെ, പ്രഭോ, ധന്യനും, സർവ്വോത്തമനും ആയ
അങ്ങയുടെ ലീലകൾക്ക് ഉപമയില്ല;
സർവ്വലോകങ്ങളുടേയും സൃഷ്ടികർത്താവായ അങ്ങൻ,
അദൃശ്യനായിരുന്നാലും, അങ്ങയുടെ ആജ്ഞയാൽ
ലോകങ്ങളെല്ലാം ചലിക്കുന്നു.

943 - ഹെ, പ്രഭോ, അങ്ങയുടെ കൃപയില്ലെങ്കിൽ,
എന്റെ ജീവിതം അർത്ഥശൂന്യമാണ്;
അങ്ങയുടെ അനുഗ്രഹം ഉണ്ടെങ്കിൽ,
എന്റെ ജീവിതം അമൃതമാവും.

944 - ഹെ, പ്രഭോ, അങ്ങുനാണ് എന്റെ വ്യാപാരി;
അങ്ങു ചെയ്യുന്ന വ്യാപാരങ്ങൾ അദൃശ്യവും, സത്യവും ആണ്;
ഭുക്കക്കോലും, തട്ടുകളും, ഭുക്കക്കട്ടികളും ഇല്ലാതെ,
സംസാരം മുഴുവനും ഭുക്കിനോക്കി, ന്യായമായ വില മതിക്കുന്നു.

945 - ഹെ, സ്വാമി, സർവ്വ സത്ഗുണങ്ങളുടേയും ഭണ്ഡാരമാണ് അങ്ങൻ;
അങ്ങയിൽ അവഗുണങ്ങൾ തീരെ ഇല്ല;
ഞാൻ എന്റെ അകത്തു നോക്കിയപ്പോൾ,
അവഗുണങ്ങളുടെ ഖനിയെ കണ്ടു;
അങ്ങേക്കു മാത്രമേ എന്നെ ഉദ്ധരിക്കാൻ കഴിയൂ.

946 - ഹെ, സജ്ജനങ്ങളേ, ഭക്തിമാർഗ്ഗം വളരെ കഠിനമാണെങ്കിലും,
നിങ്ങൾ പ്രയത്നിച്ചാൽ ലഭിക്കാത്തതല്ല.
തന്റെ ഭക്തരെ ഭവസാഗരം കടത്തിവിടാനുള്ള ചുമതല,
ഭഗവാൻ എടുത്തിട്ടുണ്ട്, പൂർണ്ണമാക്കുകയും ചെയ്യും.

947 - ചളിയിൽ പെട്ടുപോയ ആനയെ, ആർക്കു പുറത്തെടുക്കാൻ കഴിയും?
തന്നുടെ ശക്തിയാൽ പുറത്തുവരണം;
അല്ലെങ്കിൽ പരമശക്തിമാനായ ഈശ്വരന്റെ
മുന്നിൽ തല കുനിക്കണം.

948 - ഹെ, പ്രഭു, നിന്റെ ലീലകൾ അതൂതങ്ങളാണ്;
അവഗുണങ്ങളും, ക്രൂരതയും നിറഞ്ഞവനേയും,
നിന്നെ ശരണം പ്രാപിച്ചാൽ, അങ്ങുന്ന് കടത്തിവിടുന്നു.

949 - ഹെ, പ്രഭു, അങ്ങുന്ന് ബാലകന്റെ രൂപത്തിൽ
എല്ലാവരുടെയും ഹൃദയ-സാഗരത്തിൽ കളിക്കുന്നു;
അങ്ങ് ഭയപ്പെടാതെ, ഇഷ്ടം പോലെ കളിക്കുന്നു.

950 - ഭക്തൻ പറയുന്നു:
ഹെ, പ്രഭു, അങ്ങ് എത്ര ജനങ്ങളെ കണ്ടാലും, എന്നെ മറന്നു പോവരുതേ;
അങ്ങേക്ക് എന്നെപ്പോലെ അനേകം ഭക്തന്മാർ ഉണ്ടാവാം,
എന്നാലും, അങ്ങയല്ലാതെ വേറൊരു ആശ്രയം എനിക്കില്ല.

951 - ഹെ, പ്രഭു, അങ്ങുന്നു തന്നെ എന്നെ മറന്നാൽ,
ഞാൻ വേറെ ആരെ ശരണംപ്രാപിക്കും?

ബ്രഹ്മാ-ശിവ-നാരദന്മാർ എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ഇല്ല,
അങ്ങയിൽ മാത്രമേ എനിക്ക് വിശ്വാസം ഉള്ളൂ.

952 - കബീർ പറയുന്നു: സംസാരികളായ ഞങ്ങൾ മോഹ-മായകളാൽ
അപരാധങ്ങൾ ചെയ്ത്, മനസ്സിനെ മലിനമാക്കുന്നു.
ഇതു കാരണം ഞങ്ങൾ നിസ്സഹായരായി,
അങ്ങയെ ശരണം പ്രാപിക്കുന്നു.

953 - ഹെ, സത്ഗുരോ, അങ്ങുന് ദയാലുവാണ്,
ഞാൻ അങ്ങയെ ആശ്രയിച്ച് ജീവിക്കുന്നു.
സമുദ്രമധ്യത്തിൽ പോവുന്ന കപ്പലിൽ ഇരിക്കുന്ന കാക്കക്ക്,
ആ സ്ഥാനം അല്ലാതെ, വേറൊരു ആശ്രയവും ഇല്ലാത്ത പോലെ.

954 - പെരുമ്പാമ്പ് ഒരു പണിയും എടുക്കുന്നില്ല;
പക്ഷികൾ ആർക്കും വേണ്ടി പണി എടുക്കുന്നില്ല;
എന്നാലും, ആവശ്യമായ ആഹാരം കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.
എല്ലാ ജീവന്റെയും ഭരണ-പോഷണങ്ങൾ ദഗവാന്റെ കൃപയാലാണ്.

955 - ഏതൊരുവനെ ഈശ്വരൻ രക്ഷിക്കുന്നുവോ,
അവനെ കൊല്ലുവാൻ ആർക്കും കഴിയുകയില്ല;
സംസാരം മുഴുവനും അവന്റെ ശത്രുവായാലും,
അവന്റെ ഒരു തലമുടിയെപ്പോലും വളക്കാൻ കഴിയുകയില്ല.

956 - ആത്മാനുഭവം വരുമ്പോൾ, ഹർഷ-ശോകങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്നില്ല;
എല്ലാ വാദ-വിവാദങ്ങളെ ത്യജിച്ച ആത്മാനുഭവി,

ചിത്രത്തിൽ വരച്ച ദീപം പോലെ ദീപം പോലെ സ്ഥിരമായിരിക്കുന്നു.

957 - ആത്മാനുഭവത്തിനെ വർണ്ണിക്കാൻ കഴിയുകയില്ല;
ഊമക്ക് വെല്ലുത്തിന്റെ സ്വാദറിയാം, പക്ഷേ പറയുവാൻ കഴിയുന്നില്ല.

958 - സ്ത്രീ-പുരുഷരുടെ ശാരീരികബന്ധനത്തിന്റെ സുഖം,
നപുംസകന് അറിയാൻ കഴിയുന്നില്ല;
ജ്ഞാനിയുടെ ആത്മസുഖം, അജ്ഞാനി അറിയുന്നില്ല .

959 - ആത്മജ്ഞാനം, അക്ഷരങ്ങളാൽ വർണ്ണിക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ല;
അനുഭവത്താലേ അറിയുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ.
വയു-വരന്മാർ ചേർന്നതിന്നു ശേഷം,
വരയാത്രയുടെ മഹത്വം തീരുന്നതു പോലെ.

960 - ജ്ഞാനം, ഭക്തി, വൈരാഗ്യ-സുഖം, ഭഗവാൻ, ബ്രഹ്മം വരെ
ഭക്തജനങ്ങളുടെ അറിവ് എത്തുന്നു;
പക്ഷേ, ആത്മാനുഭവത്തിന്റെ സുഖം,
പ്രഭുവിന്റെ പ്രിയ ഭക്തനു മാത്രമേ ലഭിക്കുന്നുള്ളൂ.

961 - നിറഞ്ഞ സ്ഥലം ഒഴിഞ്ഞു പോവുന്നു, ഒഴിഞ്ഞ സ്ഥലം നിറയുന്നു;
പക്ഷേ, ഏതു സ്ഥലം നിറയുന്നുമില്ലയോ, ഒഴിയുന്നുമില്ലയോ,
ആ സ്ഥലമാണ് ആത്മാനുഭവം.

962 - കബീർ പറയുന്നു:
മൂഢരേയും, അജ്ഞാനികളെയും ഉപദേശിക്കുന്നത് വ്യർത്ഥമാണ്;

കാഴ്ചയില്ലാത്തവന്റെ മുമ്പിൽ നൃത്യം ചെയ്യുന്നത് പോലെ.

963 - നിർഭയനായ ജ്ഞാനിയെ പാപ-പുണ്യങ്ങൾ ബാധിക്കുന്നില്ല;
പക്ഷേ, ഇന്ത്രിയങ്ങൾക്ക് അധീനനായി, ജീവിതം നരകത്തിലാക്കുന്നു.

964 - ജ്ഞാനി അഭിമാനത്തിന് അധീനനായി,
സത്സംഗം, ഭക്തി, വിവേകം എന്നിവയെ ത്യജിക്കുന്നു;
സംസാരിയായ മനുഷ്യൻ, പാപത്തെ ഭയന്നും,
സത്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തും, ഈശ്വരഭക്തി പ്രാപിക്കുന്നു.

965 - ആശ ഗുരുദേവിൽ വേണം;
മറ്റേ ആശകൾ നിരാശയിൽ എത്തിക്കും;
മത്സ്യം ജലത്തെ ഗൃഹമാക്കിയിരിക്കുന്നതിനാൽ,
ദാഹത്താൽ മരിക്കുന്നില്ലല്ലോ.

966 - ജീവിതം നശ്വരമാണ്, ആശ ശാശ്വതവും;
മനുഷ്യർ വീണ്ടും വീണ്ടും മരിക്കുന്നു, ആശകൾ നശിക്കുന്നില്ല;
ധനം ശേഖരിച്ചും മരിക്കുന്നു, ധനം അനുഭവിച്ചും മരിക്കുന്നു.

967 - ആശയും, തൃഷ്ണയും സമുദ്രത്തിലെ തിരമാലകൾ പോലെയാണ്;
ഇതിന്റെ നടുവിൽ മനസ്സ് അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു;
ആശാ-തൃഷ്ണകളായ തിരമാലകൾ പൊക്കുന്നു, താഴുന്നു.

968 - മനസ്സിലെ ആശകളെ അടക്കാതെ, യോഗ-ആസനം ചമഞ്ഞിരിക്കേണ്ട;
എണ്ണ ആട്ടുന്നവന്റെ കാള, ദിവസം മുഴുവനും വട്ടം ചുറ്റുന്നു;

അതിന് വീട് അൻപതു കോസ് റൂറെ ആയി കാണുന്നു.

(രണ്ട് കി.മീ.=കോസ്)

969 - തൃഷ്ണക്ക് വിഷയ-വാസന രൂപമായ ജലം

എത്ര ഒഴിച്ചാലും ശാന്തി വരുകയില്ല; പ്രതിദിനം വർദ്ധിച്ചു വരും.
അതിവർഷത്തിനാൽ ചട്ടക്കള്ളി മരം വീർക്കുന്നതു പോലെ.

970 - അല്ലയോ, ജനങ്ങളേ, എന്നെ തേടിത്തേടി എങ്ങോട്ടാണ് പോവുന്നത്?

ക്ഷേത്രങ്ങളിലും ഇല്ല ഞാൻ, പള്ളികളിലും ഇല്ല ഞാൻ,
കൈലാസമലയിലും ഇല്ല ഞാൻ, പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളിലും ഇല്ല ഞാൻ,
ഉത്സവങ്ങളിലും ഇല്ല ഞാൻ, പൂജാ-പാരായണങ്ങളിലും ഇല്ല ഞാൻ,
യോഗത്തിലും ഇല്ല ഞാൻ, ത്യാഗത്തിലും ഇല്ല ഞാൻ;
ഭക്തി-ശ്രദ്ധയോടെ അന്വേഷിച്ചാൽ കാണാം എന്നെ,
നിൻറെ ഓരോരു ഹൃദയസ്വപ്നത്തിലും,
നിൻറെ ഓരോരു ശ്വാസോച്ഛ്വാസത്തിലും!

~~~~~o~~~~~